

รูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียน (3DO MODEL)

ประเภทผลงาน : ผู้บริหารสถานศึกษา

ภายใต้โครงการ
Innovation For Thai Education (IFTE)

นางขวัญจิรา จำปา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม อำเภอเทิง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

“รูปแบบการการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนวัดพระเกิดคองคาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4” นี้ เป็นรูปแบบการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียน ที่เกิดจากกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม ตามบริบทของโรงเรียนวัดพระเกิดคองคาราม จากการสังเคราะห์สภาพของปัญหาสภาพความต้องการพัฒนา ของโรงเรียน ตลอดจนนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด พร้อมทั้งสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาตรการความปลอดภัยในโรงเรียนและการมีส่วนร่วมของเครือข่าย และนำหลักการนิเทศ ทฤษฎี และประสบการณ์ของผู้บริหารมาใช้ในการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง อย่างต่อเนื่องจนเกิดผลเชิงประจักษ์ต่อผู้ปกครองและสาธารณชนทั่วไป จนโรงเรียนเป็นที่ยอมรับของชุมชน

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า “รูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนวัดพระเกิดคองคาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4” นี้จะเป็นแบบอย่างในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนของสถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

(นางขวัญจิรา จำปา
ผู้นำเสนอผลงาน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
1.ชื่อวัดกรรม.....	1
2.ชื่อผู้สร้าง.....	1
3.แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม.....	1
4.ประเภทของนวัตกรรม	1
5.ความสำคัญและความเป็นมา.....	1
6 วัตถุประสงค์	7
7.กลุ่มเป้าหมาย	7
8.แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่นำมาใช้	7
9.วิธีดำเนินการ/กระบวนการ	39
10. เป้าหมาย	43
11.ผลการดำเนินงาน/พัฒนา	43
12 การเผยแพร่ผลงาน	43
13 ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา	92
14.บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	94
เอกสารอ้างอิง รูปภาพ	

แบบรายงานการสร้างนวัตกรรม/วิธีการปฏิบัติที่ดี (Innovation/Best practice
“โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE
นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

1. ชื่อนวัตกรรม

รูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัย
 ในโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม (3 DO MODEL

2. ชื่อผู้สร้าง

นางขวัญจิรา จำปา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
 โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม 31 หมู่ที่ 20 ตำบลเวียง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
 โทร 0-5379-5409 มือถือ 081-1656862 E-mail address khuan277@gmail.com

3. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

- แสวงหานวัตกรรม/แบบอย่างที่ดีจากแหล่งต่าง ๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้ว แล้วนำมา
 ปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่
- การสร้างนวัตกรรมใหม่

4. ประเภทของนวัตกรรม

- ด้านการบริหารจัดการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา

5. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนด
 หลักการจัดการเรียนรู้ไว้ในมาตรา 8 ว่า การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิต 2) ให้สังคมมี
 ส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นอย่างต่อเนื่องนอกจากนี้ แผนการ
 ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้กำหนดนโยบายเพื่อดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนตาม
 ธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ ดังนี้ 1) ผู้เรียนเป็นคนเก่งที่พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ เป็นคนดี และมีความสุข
 2) ครูทุกคนมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด 3) ผู้บริหารสถานศึกษา
 และครูทุกคนได้รับอนุญาตประกอบวิชาชีพ 4) สถานศึกษาทุกแห่งมีการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนัก
 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2546 : 19) เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามที่กล่าวมา กระทรวงศึกษาธิการ
 จึงได้กำหนดนโยบายเพื่อปฏิรูปการศึกษาโดยให้โรงเรียนในสังกัด ดำเนินการเร่งขยายและกระจายโอกาสทางการศึกษา
 ให้ทั่วถึง และพัฒนามาตรฐานการศึกษาของนักเรียนให้ใกล้เคียงกัน สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้
 วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน รวมทั้งพัฒนา
 หลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยให้ชุมชน ท้องถิ่น เอกชนหน่วยงานมีส่วนร่วมจัดทำและ
 ประสานเครือข่ายการเรียนรู้ ทั้งนี้ได้มีมาตรการเร่งพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยให้เข้ารับการอบรม

ศึกษาดูงานและศึกษาต่อเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน รวมทั้งให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การสรรหาบุคคล การให้ได้ว่าผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมยิ่งขึ้น และกระจายอำนาจไปสู่จังหวัดและโรงเรียนเพื่อเร่งดำเนินการปฏิรูป สถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน. 2558 : 1

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญงอกงาม ทั้งทางด้านสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม ความดีงามในจิตใจ มีความสามารถที่จะทำงาน และคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องสามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ตลอดจนใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ มีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์แข็งแรงประกอบอาชีพได้ มีวิถีชีวิตกลมกลืนธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสามารถปรับตัวได้ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (สุวิมล ติรภานนท์. 2550 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอด ชีวิตและทำสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่าง สมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐาน ที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคมเป็นปัจจัยสำคัญใน การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนสามารถพึ่งตนเองได้และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ 2552 : 1)

เด็กและเยาวชนเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาสังคมไทย หรือมีผู้กล่าวเสมอว่า “เด็กและเยาวชนคือ อนาคตของชาติ” (สุวรรณา แสงสุริยฉาย. 2556 : 3 ดังนั้นการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้ เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มี คุณค่า ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 จะต้องอาศัยการบริหารจัดการให้ครูและ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ให้สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การทำให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้อยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข ด้วยกระบวนการบริหารจัดการและ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพภายใต้บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น ปลอดภัย เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน ทั้งความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย จิตใจ และ สติปัญญา (ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ. 2553 : 4 แต่ในปัจจุบันเด็กและเยาวชนจำนวนไม่น้อยได้รับผลกระทบจาก การเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการไหลบ่าทางวัฒนธรรม ทำให้พฤติกรรม ความคิด และทัศนคติของเด็กเปลี่ยนแปลงไป ทั้งในส่วนที่เป็นประโยชน์และเป็นโทษกับตัวเด็กเองซึ่งนับวันจะทวีความ ซ้ำซ้อนมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของเด็กและ เยาวชนของชาติ ทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้กลายเป็นเด็กกลุ่มเสี่ยงต่อความล้มเหลวในการศึกษา กรมสุขภาพจิต และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความหมายนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โดยสรุปหมายถึง นักเรียนที่ มีแนวโน้มเสี่ยงต่อการเกิดปัญหามากกว่าบุคคลทั่วไป ถ้าไม่ได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันจะทำให้เกิดปัญหาได้ และ หากปล่อยให้มีนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในโรงเรียนก็จะพบสภาพปัญหา ดังที่กรมสุขภาพจิต (2557 : 13-15 กล่าวถึงคือ ด้านการเรียน นักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ไม่สนใจการเรียน หนีเรียน มาโรงเรียนสายประจำ เรียน ไม่ทันเพื่อน และด้านพฤติกรรม นักเรียนจะมีพฤติกรรมก่อกวน ผิดระเบียบ ทำทางกระด้าง ก้าวร้าว ไม่มี

สัมมาคารวะ เบื่อหน่าย ปรับตัวเข้ากับครูและเพื่อนไม่ได้ ความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวหรือเพื่อนไม่ดี มีเพื่อนน้อย มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น ติดสารเสพติด มั่วสุมแหล่งอบายมุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความกังวลใจเกี่ยวกับข้อมูลสถิติจำนวนนักเรียนที่ประสบความล้มเหลวในการศึกษา ซึ่งในแต่ละปีมีสถิตินักเรียนเป็นจำนวนมากที่ประสบความล้มเหลวในการศึกษา (สันติสุข สันติศาสนสุข. 2552 : 87 ศึกษา พบว่า นักเรียนที่ประสบความล้มเหลวในการศึกษา ส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาครอบครัว ปัญหาความยากจน มีภาระต้องดูแลช่วยเหลือคนในครอบครัว ปรับตัวเข้ากับสังคมในโรงเรียนไม่ได้ ไม่ชอบวิธีการสอนของครู ขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครอง และปัญหาอื่น ๆ ทั้งที่เกิดจากผู้ปกครองที่ไม่มีความพร้อม โรงเรียนที่ไม่ได้ดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดตัวนักเรียนเองที่ขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และหากปล่อยให้ให้นักเรียนแม้เพียงคนเดียวหลุดออกจากระบบการศึกษานั้นหมายถึง ความสูญเสียอย่างประเมินค่าไม่ได้ทั้งในแง่เศรษฐศาสตร์ โอกาสในการพัฒนาสังคมและความรู้สึกของพ่อแม่ผู้ปกครองที่หวังจะให้โรงเรียนสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่เด็กและเยาวชน หากโรงเรียนไม่คิดที่จะดูแลช่วยเหลือนักเรียน ยังปล่อยให้พลละเลยให้นักเรียนหลุดออกจากระบบการศึกษา แล้วไปสร้างปัญหาให้สังคมอย่างที่ใคร ๆ ก็คาดไม่ถึง โรงเรียนจะเป็นสถาบันทางสังคมที่อยู่เป็นที่พึ่งของสังคมได้อย่างไร ตามด้วยนโยบายจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จุดเน้นที่ 1 เร่งแก้ปัญหากลุ่มผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา ฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ให้กับผู้เรียนทุกระดับ รวมทั้งลดความเครียดและสุขภาพจิตของผู้เรียน จุดเน้นที่ 2 เสริมสร้างระบบและกลไกในการดูแล ความปลอดภัยนักเรียน ด้วยระบบมาตรฐานความปลอดภัยกระทรวงศึกษาธิการ (MOE Safety Platform) จุดเน้นที่ 3 ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 3 - 6 ปี และผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้าถึงโอกาสทางการศึกษา และป้องกันการหลุดออกจากระบบ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน และเด็กพิการ ที่ค้นพบจากการปहुหมุดบ้านเด็กพิการ ให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา จุดเน้นที่ 4 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะ และการจัดทำกรอบหลักสูตร รวมทั้งจัดกระบวนการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ให้เหมาะสมตามวัยของผู้เรียน ล้วนเกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกจุดเน้น (<https://www.kroobannok.com/89652>)

การพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งความประพฤติของนักเรียนที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ ปัญหา นักเรียนทะเลาะวิวาท ปัญหา นักเรียนหนีเรียน ขาดเรียน ไม่เข้าชั้นเรียน ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว พุดจาไม่สุภาพ ขาดวินัย แต่งกายไม่เหมาะสม ติดเพื่อน ติดเกม ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกเขียนหนังสือไม่ได้ จนกระทั่งอยู่ในระดับที่มีความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด มั่วสุมอบายมุข ปัจจุบันเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยรวดเร็วได้ส่งผลกระทบต่อพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะเด็กนักเรียนเป็นเด็กวัยรุ่น หรือเป็นเยาวชนของสังคม สอดคล้องกับ กรมสุขภาพจิต (2552 : 2, 4-5, 9) ได้กล่าวถึงปัญหาเยาวชน ได้แก่ ปัญหาสุขภาพ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศการ ตั้งครรภ์ ในวัยรุ่น ตลอดจนจนพฤติกรรมเสี่ยงอื่น ๆ เช่น ภาวะสมาธิสั้น การติดเกม และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาสังคมที่รุนแรงเพิ่มขึ้น ดังมีผู้วิจัยเห็นความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ทำการวิจัยไว้หลากหลาย เช่น ประเสริฐ สอนจันทร์ (2553 : 44) พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านเรียงจาก ค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการ ส่งเสริมนักเรียนและด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับ นอกจากนี้ กรชนก เลิศรุ่งเรืองชัย (2553 : 34) สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนหนองหญ้าไซวิทยา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนหนองหญ้าไซวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรอง นักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

ด้วยสภาพและปัญหาดังกล่าวข้างต้นที่เกิดขึ้นกับนักเรียน จะส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสหรือมีแนวโน้มที่จะเกิดความเสี่ยงในด้านการเรียน และด้านพฤติกรรม ซึ่งมีโอกาสที่จะประสบความล้มเหลวในการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักในการบริหารจัดการให้นักเรียนที่อยู่ในระบบของโรงเรียน บรรลุเจตนารมณ์ของวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เพื่อให้นักเรียนที่ขาดโอกาสได้พัฒนาทุกด้าน ทั้งร่างกายและจิตใจที่จะเติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคตเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดทฤษฎีของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อให้ได้รูปแบบที่พัฒนาแล้วไปใช้ให้เกิดคุณค่าอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ตอบสนอง นโยบายกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้โรงเรียนในสังกัดเอาใจใส่ ดูแลนักเรียนอย่างเป็นระบบมีกระบวนการทำงานที่มีคุณภาพและดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ให้ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนเติบโตอย่างมีคุณภาพ มีศักยภาพเป็นทรัพยากรที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา มีคุณธรรมจริยธรรม และมีชีวิตที่เป็นสุข โดยบุคลากรในโรงเรียนทั้งผู้บริหาร ครูทุกคน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ร่วมมือร่วมใจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552:1)

โรงเรียนวัดพระเกิดคงคารามเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา มีนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 14 บ้านพระเกิด หมู่ที่ 21 บ้านเวียงจอมจ้อ และหมู่ที่ 20 บ้านตั้งข้าว และอีกส่วนหนึ่งมีนักเรียนในพื้นที่ตำบลใกล้เคียงและอำเภอใกล้เคียง เข้ามาศึกษาเล่าเรียนร่วมด้วย โรงเรียนวัดพระเกิดคงคารามเป็นโรงเรียนที่ชุมชนและผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นและคาดหวังสูงในคุณภาพของผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งด้านคุณภาพการเรียน ด้านคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์และด้านทักษะชีวิต ซึ่งปีการศึกษา 2564 มีการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกด้านภายใต้บริบทของสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง และปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นในสังคม รวมถึง จำนวนครูที่มีจำกัด อาคารสถานที่ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปีการศึกษา และโดยเฉพาะการดำเนินงานตามกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา ที่ยังใช้เทคนิควิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปแบบเดิม ๆ ที่ไม่สอดคล้องกับตัวผู้เรียนรายบุคคล และของสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง และปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นในสังคม ที่นักเรียนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและไม่สามารถเลือกรับข่าวสารที่เป็นความจริง ถูกต้องได้ จากผลการรายงานการปฏิบัติงานประจำปี(SAR)ประจำปีการศึกษา 2564 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 2 ระดับ มีผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานอยู่ในระดับคุณภาพยอดเยี่ยมทั้ง 3 มาตรฐาน และมีผลการทดสอบความ สามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 มีความสามารถด้านภาษาไทย(57.42 ด้าน

คณิตศาสตร์ (56.61 ได้คะแนนเฉลี่ย 2 ด้าน ร้อยละ 57.02 สูงกว่าระดับ ระดับประเทศ (52.80 รวมถึงผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การอ่านออกเสียง ได้ร้อยละ 77.42 การอ่านรู้เรื่อง ได้ร้อยละ 67.42 คะแนนเฉลี่ย 2 สมรรถนะ ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 72.42 สูงกว่าระดับประเทศ (71.38 และผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2564 ได้ คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับ สังกัด สพฐ. และสูงกว่าระดับประเทศ ดังนี้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ย 60.59 (ระดับ สพฐ. 49.54 และระดับประเทศ 50.38 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ย 41.77.47 (ระดับ สพฐ. 38.48 และระดับประเทศ 29.99 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ย 43.28(ระดับ สพฐ. 33.68 และระดับประเทศ 34.31 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ได้คะแนนเฉลี่ย 46.01 (ระดับ สพฐ. 35.46 และระดับประเทศ 39.22 โรงเรียนได้รับการประกันคุณภาพภายนอก(พ.ศ. 2564-2568สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน ณ วันที่ 21/02/2565 ถึงแม้ว่าผลการดำเนินงานในทุกด้านจะอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ แต่หากมองถึงกระบวนการที่เป็นตัวส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนมีคุณภาพอย่างแท้จริง คือ รูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียน ทางโรงเรียนยังคงต้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีคุณภาพในทุก ๆ ด้านตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป และเพื่อตอบสนองความต้องการและตรงตามศักยภาพของผู้เรียนรายบุคคล ความคาดหวังของผู้ปกครอง รวมถึงเหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน ชุมชนและสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นในสังคม ต่อไป

จากสภาพปัจจุบันดังกล่าว ข้าพเจ้าในฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในทุกมิติ ข้าพเจ้าจึงได้ศึกษาและนำความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนการแสวงหาความรู้จากแนวคิด ทฤษฎี การศึกษาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตลอดจนนโยบายทางการศึกษา นำมาสร้างนวัตกรรมด้านการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนวัดพระเกิดคงคารามเพื่อนำมาใช้เป็นหลักการและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนให้เข้มแข็งให้มีความเหมาะสมภายใต้สภาวะการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปและปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นในสังคม มีการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นตัวเชื่อมต่อประสาน อันจะทำให้โรงเรียนมีรูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็งเป็นระบบ ชัดเจน เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการช่วยเหลือดูแลนักเรียนรายบุคคลทุกคนและดูแลความปลอดภัยในโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม ส่งผลให้นักเรียนมีความสุขและมีความพร้อมทั้งกาย ทั้งใจที่จะเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และโรงเรียนมีความปลอดภัยในทุกด้านทั้ง ด้านสภาพบริบท ด้านความปลอดภัยทางร่างกาย จิตใจและสังคม อันจะนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับกับผู้บริหาร ชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยิ่งขึ้น

6. วัตถุประสงค์

6.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นในสังคม

6.2 เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม ให้ความช่วยเหลือครูที่ปรึกษาในการดำเนินงานที่มีวิธีการขั้นตอนเป็นระบบชัดเจน ในการพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ตามความต้องการของสังคม

6.3 เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากสภาวะวิกฤตต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย

6. กลุ่มเป้าหมาย

ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ปีการศึกษา 2564

7. แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่ใช้

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นักวิชาการได้ให้ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 6) ได้ให้ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และการแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นวิกฤติห้วง

กระทรวงสาธารณสุข (2552 : 20) ได้ให้ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน มีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคนมีส่วนร่วม มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงมีระบบที่มีมาตรฐาน สามารถดำเนินการเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 13) ให้ความหมายของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารและครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจนมีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้

สรุปได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการการกระทำที่ช่วยสนับสนุนส่งเสริม พัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีคุณภาพ ปลอดภัย จากสารเสพติดตามที่สังคมต้องการ เป็นการทำงานที่มีหลักฐาน สามารถตรวจสอบได้

ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นักวิชาการได้ให้ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 1 - 3) ได้กำหนดความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า เป็นการพัฒนานักเรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และจริยธรรม และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสังคม ให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ดังนั้นความ

จำเป็นในการสร้างระบบภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็ง การมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจนจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับระบบการจัดการเรียนการสอน

กระทรวงสาธารณสุข (2552 : 20-24) ได้กำหนดความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากสภาพปัญหาต่าง ๆ จึงได้มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทางการส่งเสริมในส่วนที่ดี ของนักเรียน ด้านการป้องกันมิให้เกิดปัญหาหรือลุกลามมากขึ้น โดยเฉพาะเด็กกลุ่มเสี่ยงและสามารถแก้ปัญหา นักเรียนเบื้องต้นได้ โดยให้มีการทำงานอย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้ ซึ่งแสดงถึงการดำเนินงานที่มีคุณภาพ มี มาตรฐาน ด้วยเหตุนี้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการปฏิรูป การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่เป็นไปตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 ที่มุ่งให้ทั้ง นักเรียน บุคลากร และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน รวมทั้งกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตรวจสอบได้ เป็นที่ยอมรับของชุมชน และสังคม

สรุปได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นมีความสำคัญ จะต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และมีข้อมูล ที่แท้จริงของนักเรียนทุกด้าน และนำข้อมูลด้านต่าง ๆ มาบูรณาการเพื่อการรู้จักและเข้าใจนักเรียนแต่ละบุคคล อย่างละเอียดรอบด้าน รวมทั้งเพื่อการจัดกลุ่มและคัดกรองนักเรียน อันจะนำไปสู่การวางแผนการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างเหมาะสมต่อไป

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 17-22) ได้กำหนดไว้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ แต่ละองค์ประกอบของระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าวมีความสำคัญมีวิธีการ และเครื่องมือแตกต่างกันไป แต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันซึ่ง เอื้อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 21) กำหนดความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มี พื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกันหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมาก ขึ้นสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อการคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไข ปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการ แก้ปัญหานักเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด โดยพิจารณาข้อมูล พื้นฐานของนักเรียนดังนี้

1. ด้านความสามารถ แยกเป็น

1.1 ด้านการเรียน รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละวิชา ผลการเรียนเฉลี่ยในแต่ละภาคเรียนและพฤติกรรมกรเรียนในห้องเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ไม่ตั้งใจ เรียน ขาดเรียน เป็นต้น

1.2 ด้านความสามารถอื่น ๆ รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ คือ บทบาทหน้าที่พิเศษใน โรงเรียน ความสามารถพิเศษและการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

2. ด้านสุขภาพ แยกเป็น

2.1 ด้านร่างกาย รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ คือ น้ำหนัก โรคประจำตัวความบกพร่องทางร่างกาย เช่น การได้ยิน และการมองเห็น

2.2 ด้านจิตใจ พฤติกรรม รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ คือ อารมณ์ซึมเศร้า วิตกกังวล ความประพฤติ พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง สมาธิสั้น บุคลิกภาพเก็บตัว ซ้ำอายุ

3. ด้านครอบครัว แยกเป็น

3.1 ด้านเศรษฐกิจ รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ คือ รายได้ของบิดา มารดา ผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครองและค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในการมาโรงเรียน

3.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ คือ จำนวนพี่น้อง บุคคลในครอบครัว สถานภาพของบิดามารดา บุคคลที่รับผิดชอบนักเรียนความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ลักษณะที่อยู่อาศัยและความเจ็บป่วยของบุคคลในครอบครัวหรือการใช้สารเสพติด การติดยา การพนัน เป็นต้น

4. ด้านอื่น ๆ ที่ครูอาจารย์พบเพิ่มเติมซึ่งมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

วิธีการหรือเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูที่ปรึกษาใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพและด้านครอบครัวที่สำคัญ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2558 : 3)

1. ระเบียบสะสม เป็นเครื่องมือในรูปแบบของการสื่อสารเพื่อการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยนักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูลและครูที่ปรึกษานำข้อมูลเหล่านั้นมาศึกษา พิจารณาทำความเข้าใจนักเรียนเบื้องต้น หากข้อมูลไม่เพียงพอหรือมีข้อสังเกตบางประการ ก็ควรหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การสอบถามจากนักเรียนโดยตรง การสอบถามจากครูหรือเพื่อนของนักเรียน รวมทั้งการใช้เครื่องมือทดสอบต่าง ๆ หากครูที่ปรึกษาดำเนินการได้

รูปแบบและรายละเอียดในระเบียบสะสมของแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละโรงเรียน แต่อย่างน้อยควรครอบคลุมข้อมูลทั้งด้านการเรียนด้านสุขภาพและด้านครอบครัว

ระเบียบสะสมเป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน จึงต้องเป็นความลับและเก็บไว้เป็นอย่างดี มิให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องหรือเด็กอื่น ๆ มารื้อค้นได้ หากเป็นไปได้ควรเก็บไว้กับครูที่ปรึกษาและมีตู้เก็บระเบียบสะสมให้เรียบร้อย

ระเบียบสะสมควรเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 3 ปีการศึกษา หรือ 6 ปี การศึกษา และส่งต่อระเบียบสะสมไปยังครูที่ปรึกษาคนใหม่ในปี การศึกษาต่อไป หรืออาจจัดครูที่ปรึกษาตามดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่องจนจบมัธยมในแต่ละตอน หรือจนจบ 6 ปีการศึกษาก็ได้

2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) (โรงเรียนอาจนำเครื่องมืออื่นมาใช้แทนก็ได้) เป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิตเป็นผู้จัดทำขึ้น พัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) ประเทศเยอรมนี ซึ่งใช้กันแพร่หลายในประเทศแถบยุโรปเพราะมีความเที่ยงและความตรง จำนวนข้อไม่มากนัก คณะผู้จัดทำของกรมสุขภาพจิตโดย แพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล เป็นหัวหน้าคณะได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงและความตรงแบบประเมินและหาเกณฑ์มาตรฐาน (Norm) ของเด็กไทย แบบประเมินพฤติกรรมเด็กไม่ได้เป็นแบบวัดหรือแบบทดสอบแต่เป็นเครื่องมือสำหรับการคัดกรองนักเรียนด้านพฤติกรรมที่ปรับตัวที่มีผลเกี่ยวเนื่องกับสภาพจิตใจ ซึ่งช่วยให้ครูที่ปรึกษามีแนวทางการพิจารณานักเรียนด้านสุขภาพจิตมากขึ้น ซึ่งแบบประเมินพฤติกรรมเด็กมี 3 ชุด ประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552 : 20)

2.1 ชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเด็ก

2.2 ชุดที่พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน

2.3 ชุดที่เด็กประเมินตนเอง

3. วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ ในกรณีที่ข้อมูลของนักเรียนจากระเบียนสะสมและแบบประเมินพฤติกรรมเด็กไม่พอเพียงหรือเกิดกรณีที่จำเป็นต้องมีข้อมูลเพิ่มเติมขึ้น ครูที่ปรึกษาก็อาจใช้วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การสังเกตพฤติกรรมอื่น ๆ ในห้องเรียนการสัมภาษณ์นักเรียน การศึกษาจากแฟ้มสะสมงาน การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพของนักเรียนซึ่งจัดทำโดยกรมอนามัย มีรายละเอียดดังนี้

3.1 การสังเกต เป็นกลวิธีใช้ศึกษาเด็ก เพื่อจะช่วยให้ครูมีความเข้าใจในตัวนักเรียนได้มากที่สุด เพื่อที่ครูได้ให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสม แต่การสังเกตจะใช้ได้ผลก็ต่อเมื่อผู้สังเกตได้รับการฝึกฝนการสังเกตมาเป็นอย่างดีและได้มีการสังเกตอย่างเป็นระบบ คือ จะต้องสังเกตทั้งพฤติกรรมที่เด็กแสดงออก แต่ละสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเด็กในขณะนั้นสังเกตเด็กในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ในขณะสังเกตเด็กในสถานการณ์ต่าง ๆ กันและมีการสังเกตเด็กเป็นระยะเวลาานพอสมควร ผู้สังเกตที่ขาดคุณภาพอาจจะทำให้การสังเกตขาดความเชื่อถือได้และเกิดความผิดพลาดในการจดบันทึกรายงานผลการสังเกต แม้ว่าการสังเกตจะมีขอบเขตจำกัดบางประการ แต่ผู้สังเกตได้กระทำอย่างมีหลักเกณฑ์และรอบคอบแล้ว ผลของการสังเกตย่อมจะสามารถเชื่อมั่นได้ การสังเกตเป็นเทคนิควิธีหนึ่งของการเก็บรวบรวมข้อมูล และในบางครั้งอาจเป็นการช่วยเสริมข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์และยังช่วยตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ว่าตรงตามความเป็นจริงเพียงใด และยังทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเที่ยงตรงขึ้นอีกด้วย การสังเกตเป็นการช่วยครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนได้เข้าใจผู้เรียนดีขึ้น เช่น ในขณะที่ครูสอนวิชาคณิตศาสตร์ ครูมักสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อได้ทราบว่าคุณผู้เรียนมีความสนใจฟังหรือไม่สนใจครูผู้สอน และนำข้อมูลไปประกอบการศึกษาวินิจฉัยเพื่อการช่วยเหลือผู้เรียนต่อไป

3.2 การสัมภาษณ์ เป็นกลวิธีอีกชนิดหนึ่งที่ครูหรือผู้แนะแนวใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก การสัมภาษณ์มี 2 ชนิด คือ การสัมภาษณ์เพื่อหาข้อเท็จจริงและการสัมภาษณ์ เพื่อให้คำปรึกษา การสัมภาษณ์เพื่อหาข้อเท็จจริงเป็นการสัมภาษณ์ที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อหารายละเอียดเพิ่มเติมข้อมูลที่ได้อีกโดยวิธีอื่น เพื่อประโยชน์ในการเข้าใจตัวเด็กอย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น ส่วนการสัมภาษณ์เพื่อให้คำปรึกษาเป็นการสัมภาษณ์ที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อช่วยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แก้ปัญหาของตนที่กำลังประสบอยู่ได้ เพื่อให้เขาได้มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การสัมภาษณ์เป็นวิธีหนึ่งของการเก็บรวบรวมข้อมูลหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สัมภาษณ์กับผู้ถูกสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์จะเห็นพฤติกรรมของเด็กสามารถนำมาประกอบการพิจารณาในการทำความเข้าใจพฤติกรรมเด็กได้ดีขึ้น การสัมภาษณ์อาจสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง เพื่อนของเด็กครูผู้สอนเด็กคนนั้น เป็นต้น

3.3 การเยี่ยมบ้าน เป็นกลวิธีชนิดหนึ่งที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล เป็นวิธีการที่ช่วยให้ครูแนะแนวได้ทราบสภาพความเป็นอยู่ทางบ้านของนักเรียน เป็นการเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพราะการรู้จักนักเรียนเฉพาะที่โรงเรียนไม่ช่วยให้ครูและผู้แนะแนวเข้าใจนักเรียนอย่างถูกต้องเสมอไปเพราะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนที่แสดงออกที่โรงเรียนนั้น แท้ที่จริงอาจจะมีสาเหตุมาจากสภาพความเป็นไปทางบ้านก็ได้ จึงมีความจำเป็นที่ครูและผู้แนะแนวต้องออกไปทำการเยี่ยมบ้านนักเรียนด้วย เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดความผิดพลาดในการศึกษาเด็ก ข้อมูลที่ควรจะได้จากการเยี่ยมบ้าน คือ สภาพทั่วไปของบ้าน

สิ่งแวดล้อมของบ้านบุคคลที่อยู่ในบ้าน เจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อครูและโรงเรียน เจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กทั้งในปัจจุบันและอนาคต สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของนักเรียนเป็นอย่างมาก ครูจึงควรทราบข้อมูลด้านนี้

3.4 การตรวจสอบสุขภาพและระเบียบสุขภาพ จัดว่าเป็นวิธีและเครื่องมืออีกชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคล ช่วยให้ครูและผู้แนะแนวมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพนักเรียน ทำให้วินิจฉัยสาเหตุของปัญหาของนักเรียนได้ง่ายขึ้น เนื่องจากปัญหาต่างๆ ของนักเรียนนั้น บางครั้งอาจมีสาเหตุมาจากการมีสุขภาพไม่ดีก็ได้ ดังนั้นการตรวจสอบสุขภาพและระเบียบสุขภาพจึงเป็นกลวิธีและเครื่องมือที่จะขาดเสียมิได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล

4. ด้านอื่น ๆ ที่ครูอาจารย์พบเพิ่มเติมซึ่งมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สรุปได้ว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นการกำหนดความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกันโดยพิจารณาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัวและด้านอื่น ๆ ใช้วิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล

2. การคัดกรองนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 21) ได้กำหนดไว้ว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มปกติ หมายถึง นักเรียนทั่วไปไม่มีปัญหารุนแรงใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตประจำวันของตนเองหรือส่วนรวมในด้านลบ แต่อาจมีความยุ่งยากเกิดขึ้นได้เมื่อต้องเผชิญปัญหาหรือภาวะวิกฤตในชีวิตประจำวัน

2. กลุ่มเสี่ยง หมายถึง นักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัวแสดงออกเกินขอบเขตปรับตัวทางเพศไม่เหมาะสม ทดลองดื่ม เสพ สูบ ผลการเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ

3. กลุ่มมีปัญหา หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมเป็นปัญหาชัดเจน มีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเองหรือต่อสังคมส่วนรวมในด้านลบ

การจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไข้ปัญหาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้นและมีความรวดเร็วในการแก้ไข้ปัญหา เพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มแล้วความชัดเจนในเป้าหมาย เพื่อการแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนจะมีน้อยลงมีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไข้โดยเร่งด่วน ผลการคัดกรอง นักเรียน ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ได้ว่าตนถูกจัดกลุ่มอยู่ในกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติโดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อการรับรู้ แม้ว่านักเรียนจะรู้ตัวดีว่าขณะนี้ตนมีพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบกับปัญหาใดก็ตามและเพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย ดังนั้นครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองเป็นความลับ นอกจากนี้หากครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อการช่วยเหลือนักเรียน ก็ควรระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจผิดว่าบุตรหลานของตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่ผิดปกติแตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่น ๆ ซึ่งอาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนนั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษา และยึดเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วย ดังนั้นโรงเรียนจึงควรมีการประชุมครู-อาจารย์ เพื่อการพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกัน เป็นที่ยอมรับของครู-อาจารย์ในโรงเรียน รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่า

ความรุนแรงหรือความถี่ของพฤติกรรมเท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ซึ่งมีประเด็นในการพิจารณาการจัดเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน ดังต่อไปนี้

1. ด้านความสามารถ

1.1 ด้านการเรียนรู้

- 1.1.1 ผลการเรียนรู้ที่ได้และความเปลี่ยนแปลงของผลการเรียน
- 1.1.2 ความเอาใจใส่ ความพร้อมในการเรียน
- 1.1.3 ความสามารถในการเรียน
- 1.1.4 ความสม่ำเสมอในการมาเรียน

1.2 ด้านความสามารถอื่น ๆ ประเด็นการพิจารณา คือ

- 1.2.1 การแสดงออกถึงความสามารถพิเศษที่มี
- 1.2.2 ความถนัด ความสนใจและผลงานในอดีตที่ผ่านมา
- 1.2.3 บทบาทหน้าที่พิเศษในโรงเรียน
- 1.2.4 การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

2. ด้านสุขภาพ

2.1 ด้านร่างกาย ประเด็นการพิจารณา คือ

- 2.1.1 ความผิดปกติ ความพิการหรือความบกพร่องทางร่างกาย เช่น การมองเห็น การได้ยิน
- 2.1.2 โรคประจำตัว
- 2.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักกับส่วนสูง
- 2.1.4 ความสะอาดของร่างกาย

2.2 ด้านจิตใจ - พฤติกรรม ประเด็นการพิจารณา คือ

- 2.2.1 สภาพอารมณ์ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ความวิตกกังวลหรือซึมเศร้า
- 2.2.2 ความประพฤติ
- 2.2.3 พฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การเรียน ความสามารถพิเศษและการปรับตัวของนักเรียน เช่น พฤติกรรมที่อยู่ไม่นิ่ง สมาธิสั้น
- 2.2.4 ความสัมพันธ์กับเพื่อน ครู ผู้ปกครอง การใช้สารเสพติด การลักขโมย การทำร้าย

ตนเอง พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

3. ด้านครอบครัว

3.1 ด้านเศรษฐกิจ ประเด็นการพิจารณา คือ

- 3.1.1 ผู้หารายได้ให้ครอบครัว
- 3.1.2 ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ภาระหนี้สิน
- 3.1.3 ความพอเพียงของรายรับกับรายจ่าย
- 3.1.4 จำนวนเงินที่นักเรียนได้รับและใช้จ่ายในแต่ละวัน

3.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน ประเด็นการพิจารณา คือ

- 3.2.1 ความสามารถในการคุ้มครองดูแลนักเรียนได้อย่างปลอดภัยและเหมาะสมของผู้ปกครอง

เป็นต้น

3.2.2 ความเหมาะสมของสภาพที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม

3.2.3 ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวที่มีทะเลาะเบาะแว้ง ใช้ความรุนแรงในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ซึ่งมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของนักเรียน เช่น ซึม เหม่อลอย แสดงออกถึงการไม่ยอมกลับบ้าน

3.2.4 การใช้สารเสพติด การดื่มสุราหรือเล่นการพนัน รวมถึงความเจ็บป่วยเรื้อรัง/รุนแรงของสมาชิกในครอบครัว

แหล่งข้อมูลที่ครูใช้ในการคัดกรองนักเรียน

1. ระเบียบวาระ
2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)
3. แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)

4. วิธีการอื่น ๆ เช่น การสังเกตพฤติกรรม การได้ข้อมูลจากเพื่อนนักเรียน ครู อาจารย์ที่เกี่ยวข้องจากแบบสอบถาม การสังเกต การสอบถามจากครู พยาบาล จากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพของนักเรียน แฟ้มสะสมงาน และการสอบถามจากนักเรียนโดยตรง

สรุปได้ว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการจัดกลุ่มเพื่อหาวิธีการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยการคัดกรองจะต้องทำด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่งเพื่อให้เกิดความชัดเจน และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนนั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษา และยึดเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วยซึ่งการคัดกรองนักเรียนมีประเด็นในการพิจารณาในด้านความสามารถ ด้านสุขภาพและด้านครอบครัว

3. การส่งเสริมนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 29-30) ได้กำหนดไว้ว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นักเรียนในกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป ประกอบด้วย

1. กิจกรรมโฮมรูม (Home Room) โฮมรูม หมายถึง ห้องที่กำหนดให้ครูคนใดคนหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบต่อนักเรียนชั้นใดชั้นหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อลงเวลามาเรียนของนักเรียนทั้งในเวลาเช้าและบ่ายและประกาศแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ที่นักเรียนควรทราบทั้งอบรม ตักเตือน สั่งสอนให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนและเรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็น เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโฮมรูมมีความแตกต่างกันไป บางโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมนี้ในช่วงเช้าก่อนเข้าเรียนโดยเวลาวันละประมาณ 15 - 20 นาที บางโรงเรียนอาจจัดสัปดาห์ละครั้งๆ ประมาณ 40 - 50 นาที โดยอาจจัดในช่วงเช้าหรือเย็นแล้วแต่ความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน ส่วนครูผู้ดำเนินการกิจกรรมโฮมรูมนั้น โดยทั่วไปมอบหมายให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ดำเนินการ เนื่องจากเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กตลอดทั้งวันสามารถเห็นและเข้าใจในปัญหาและพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนในห้องเรียนได้อย่างดี

กิจกรรมโฮมรูมเป็นกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตให้แก่ักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันและอนาคตได้อย่างเป็นสุข มีคุณค่าและประสบผลสำเร็จตามศักยภาพ รวมทั้งมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเยาวชน

ไทยในยุคปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งทำให้ครูที่ศึกษามีโอกาสค้นคว้าและรู้จักนักเรียนในความดูแลมากขึ้น จะเอื้ออำนวยให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูที่ปรึกษาและนักเรียนเป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน และมีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน การจัดกิจกรรมโฮมรูมนั้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) และกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและฝึกทักษะต่าง ๆ มากกว่าการบรรยาย การออกคำสั่งหรือชี้ให้กลัว โดยจัดให้ครอบคลุมสาระใน 5 ด้าน ซึ่งประมวลจากผลการสำรวจความต้องการจำเป็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ดังนี้

1. ด้านการเรียนและอาชีพ
2. ด้านการปรับตัว
3. ด้านเพศและการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายที่มีผลกระทบต่อจิตใจ
4. ด้านยาเสพติด
5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

กิจกรรมโฮมรูม โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. กิจกรรมโฮมรูมสั้น ใช้เวลา 15 - 20 นาที
2. กิจกรรมโฮมรูมยาว ใช้เวลา 50 - 60 นาที

ทั้งนี้การใช้โฮมรูมสั้นหรือโฮมรูมยาวขึ้นอยู่กับปัญหาความต้องการ นโยบาย วัตถุประสงค์ และความพร้อมของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 30) ได้กำหนดไว้ว่า บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมโฮมรูมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย เช่น การเล่าเรื่อง อ่านใจ เกม บทบาทสมมุติ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลองสถานการณ์จริง
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัด
3. ให้กำลังใจและให้โอกาสนักเรียนประสบความสำเร็จเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าในตนเอง
4. สร้างบรรยากาศการอยู่ร่วมกันอย่างกัลยาณมิตร อบอุ่น เอื้ออาทร
5. ให้ความรัก ให้เวลาแก่นักเรียนเสมอ รวมทั้งให้โอกาสและการเสริมแรงในการปรับพฤติกรรม
6. สนับสนุนให้นักเรียนค้นพบความสามารถและเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 30) ได้กำหนดไว้ว่า กิจกรรมโฮมรูมเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ ซึ่งสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโฮมรูม อาจเป็นห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนให้มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูที่ปรึกษาและนักเรียนเป็นดั่งสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน และมีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การรู้จักตนเองนักเรียน การรู้จักผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม มีทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปรับตัวและการวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน ช่วยให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนมากขึ้น สามารถส่งเสริมความสามารถและป้องกันปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วย

แนวทางการดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูม มีดังนี้

1. กำหนดกิจกรรมโฮมรูม โดยยึดตามความต้องการของนักเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโฮมรูม ดังนี้

1.1 สำรวจความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

1.2 พิจารณาเลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนหรือให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น ๆ เป็นเรื่องที่ทันสมัย

1.3 การจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละครั้งควรมีการดำเนินการเป็นหลักฐานทั้งก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการ ซึ่งอาจเขียนในรูปแบบของบันทึกการจัดกิจกรรมหรืออื่น ๆ รวมทั้งให้มีบันทึกสรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังจากการจัดกิจกรรมทุกครั้ง ซึ่งการบันทึกอาจบันทึกในแผนการจัดกิจกรรมหรือในแบบฟอร์มบันทึกที่แยกออกมาต่างหากก็ได้

1.4 ประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน

2. โรงเรียนกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง โดยมีจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ครูที่ปรึกษาก็ดำเนินการตามนั้น แต่ให้ความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อและวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมและทันสมัยได้ด้วย

3. วิธีการผสมผสาน โดยยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

4. วิธีการอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

รูปแบบของการแนะนำในการจัดกิจกรรมโฮมรูม สรุปเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 แต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการการจัดกิจกรรมโฮมรูม ซึ่งครูแนะนำควรทำหน้าที่นี้

ขั้นที่ 2 สำรวจความต้องการของนักเรียน เพื่อให้ได้กิจกรรมที่นักเรียนสนใจและสอดคล้องกับความต้องการและประโยชน์ต่อผู้เรียน

ขั้นที่ 3 พิจารณาลักษณะของผู้เรียนเพื่อจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับลักษณะของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ศึกษาหลักสูตร

ขั้นที่ 5 กำหนดหัวข้อเรื่อง ผู้วางโครงการกิจกรรมโฮมรูมจะต้องกำหนดหัวเรื่องในการจัดโฮมรูมแต่ละครั้งให้ครอบคลุมการแนะนำการศึกษา อาชีพ และการปรับตัวด้านสังคม และส่งต่อในระดับชั้นนั้น ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้เพิ่มเติมในหัวข้อที่เป็นประโยชน์และเป็นการให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม

ขั้นที่ 6 จัดกิจกรรมโฮมรูมในลักษณะสำเร็จรูปแต่ละหน่วยประกอบด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา วิธีจัดกิจกรรม อุปกรณ์และการประเมินผล เพื่อการสะดวกในการนำไปใช้ ซึ่งจะเป็นการช่วยครูไม่ใช้การเพิ่มภาระแก่ครู

2. การจัดประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียน (Classroom Meeting) การประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียนเป็นการพบปะกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาดูแลอยู่เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ร่วมมือกันดูแลนักเรียนระหว่างบ้าน โรงเรียน และผู้ปกครอง การประชุมผู้ปกครองดังกล่าวจะทำให้ นักเรียนได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองมากขึ้น ทั้งการส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพ ความสามารถมากยิ่งขึ้นหรือร่วมมือกับทางโรงเรียน การป้องกันหรือแก้ไขปัญหาของนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งการประชุมนี้มิใช่การรายงานสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเพียง

อย่างเดียวกันแต่เป็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น ดังนั้นสิ่งสำคัญที่ควรตระหนักในการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ดังนี้

2.1 การเตรียมการ ครูที่ปรึกษาควรเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะ ข้อมูลของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน

2.2 การสื่อสาร ครูที่ปรึกษาควรระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่น การตำหนินักเรียนหรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่องของนักเรียนในที่ประชุม ใช้คำพูดที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวนักเรียน แสดงถึงความหวังใฝ่ใจของครูที่มีต่อนักเรียนทุกคนและอาศัยกิจกรรมที่จะทำให้ผู้ปกครองตระหนักในความรับผิดชอบ และต้องการปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนที่บกพร่องของนักเรียน

2.3 การจัดกิจกรรมในการประชุมการที่จะให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมจำเป็นต้องใช้กิจกรรมต่าง ๆ โดยเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองด้วยกันก่อนจึงจะมีกิจกรรมอื่น ๆ ให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นสาระที่มีประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.4 การสรุปผลและบันทึกหลักฐานการประชุมในการประชุมแต่ละครั้ง ครูที่ปรึกษาควรมีการสรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐาน เพื่อประโยชน์ดังนี้

2.4.1 เป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง

2.4.2 เป็นข้อมูลสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

2.4.3 เป็นข้อมูลสำหรับการจัดประชุมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในครั้งต่อไป

สรุปได้ว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา มีคุณภาพและความภาคภูมิใจมากขึ้น โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เป็นตัวช่วยในการส่งเสริม ได้แก่ กิจกรรมโฮมรูมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ และการจัดประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียน เป็นการพบปะกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาดูแลอยู่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ร่วมมือกันดูแลนักเรียนระหว่างบ้าน โรงเรียน และผู้ปกครอง

4. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 32-34) ได้กำหนดไว้ว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมาก ในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป นอกจากนี้ทุกครั้งที่ของการช่วยเหลือนักเรียนควรมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วย การป้องกันและการแก้ไข้ปัญหาให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิควิธีการ แต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการมี 2 ประการ ดังนี้

การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การให้คำปรึกษาเบื้องต้นเป็นการช่วยเหลือทั้งด้านความรู้สึก ความคิด และการปฏิบัติตนของนักเรียนในทางที่ไม่ถูกต้อง โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงามหรือพึงประสงค์ ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้คำปรึกษาเบื้องต้นมีประสิทธิภาพ คือ ครูที่ปรึกษาควรมีความรู้ และทักษะพื้นฐานด้านจิตวิทยาวัยรุ่น ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความพร้อมในการให้คำปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนด้วยความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียน ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบการศึกษาโดยกระบวนการในการให้คำปรึกษาที่จะต้องสร้างสัมพันธภาพ พิจารณาทำความเข้าใจปัญหา กำหนดวิธีการและดำเนินการแก้ไข้ปัญหาและยุติ การปรึกษา การเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดีมีคุณภาพนั้นครูที่ปรึกษาควรปฏิบัติ ดังนี้

1. รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปรึกษาหรือวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งอาจรับการอบรมจากหน่วยงานภายนอกหรือโรงเรียนจัดอบรมให้

2. หมั่นฝึกฝนทักษะการปรึกษาและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

3. ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการหรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษา การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 32) ได้กำหนดไว้ว่า การจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน นอกจากจะให้การปรึกษาเบื้องต้นแล้ว การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยการช่วยเหลือนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะทำให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของครูทุกคนและผู้ปกครอง ซึ่งครูที่ปรึกษาสามารถคิดพิจารณากิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียนได้ 5 แนวทาง ดังนี้

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมนอกเวลาเรียน ไม่ใช่ในคาบเรียนโดยส่วนใหญ่จึงเป็นเวลาเข้าก่อนเข้าแถวหรือเวลาเย็นหลังโรงเรียนเลิกแล้ว การจัดกิจกรรมอาจทำเป็นชมรม เป็นโครงการหรือเป็นงานของโรงเรียน โดยมีครูที่ปรึกษาร่วมกันพิจารณาเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับตัวนักเรียนและความต้องการของนักเรียน โรงเรียนควรมีกิจกรรมให้นักเรียนได้เลือกอย่างหลากหลายซึ่งนักเรียนอาจเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะสมาชิกหรือผู้ร่วมจัดกิจกรรมหรือเป็นผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมหรือเป็นผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมเองโดยมีครูที่ปรึกษาการที่โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเองก็จะเอื้ออำนวยให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกว้างขวางขึ้นและหากมีเทคโนโลยีทันสมัยก็จะจูงใจให้นักเรียนร่วมกิจกรรมมากขึ้นด้วย

2. กิจกรรมในห้องเรียน เป็นการจัดกิจกรรมในห้องเรียนซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมกลุ่มที่ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม มีบทบาทในกลุ่มและได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมร่วมกับเพื่อนมากกว่าเนื้อหาวิชาการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Centered) หรือการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) จึงเป็นส่วนสำคัญของการจัดกิจกรรมในห้องเรียน แต่ทั้งนี้การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อการป้องกันหรือแก้ไขปัญหานักเรียนก็สามารถดำเนินการในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี โดยขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหาของนักเรียน

3. กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy) ครูที่ปรึกษาต้องพิจารณาจับคู่นักเรียนให้เหมาะสมกันทั้งด้านความสามารถบุคลิกภาพเพื่อให้สามารถช่วยเหลือกันได้จริงและไม่มีปัญหาในการจับคู่หรือถูกข่มขู่ ถูกแกล้งจากเพื่อนที่ตนดูแลนักเรียนทั้งคู่ ต้องสมัครใจที่จะจับคู่กันและยินดีให้หรือรับการดูแลช่วยเหลือจากเพื่อนอีกคนหนึ่ง ครูปรึกษาต้องดูพฤติกรรมของทั้งคู่อยู่เสมอว่า ช่วยเหลือกันได้หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร รวมทั้งควรมีการสอบถามหรือให้คำแนะนำในการจับคู่เพื่อการช่วยเหลือกันอย่างสม่ำเสมอ โดยมีแนวทางการดำเนินกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ดังนี้

3.1 นักเรียนที่เรียนเก่งให้จับคู่กับนักเรียนที่เรียนอ่อนเพื่อการติวหรือสอนเสริมให้แก่เพื่อนที่เรียนอ่อนกว่า

3.2 นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านใดด้านหนึ่ง จับคู่กับนักเรียนที่ยังไม่ได้แสดงความสามารถออกมาให้เห็นเพื่อนำพาไปสู่การทำกิจกรรมแสดงความสามารถออกมา เช่น การเล่นเกม ร้องเพลง ศิลปะการพูด เป็นต้น

5. การส่งต่อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 38-39) ได้กำหนดไว้ว่า ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาของนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น อาจมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยาก ต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ ของครูที่ปรึกษา ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข กลุ่ม นักเรียนที่ควรได้รับการพิจารณาส่งต่อ คือ นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิมหรือไม่ดีขึ้นหรือแย่ลง นักเรียนไม่ให้ความ ร่วมมือในการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษาและนักเรียนที่มีปัญหาเฉพาะด้านแนวดำเนินการส่งต่อนักเรียน ดังนี้

1. ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้า
2. สรุบบัญชีข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่ เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือประสานงานขอ ความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง
3. ครูที่ปรึกษาควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ รมณ์ตระวังมิ ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกผิด กังวลหรือโกรธเป็นต้น แต่ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีจากการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่ จะช่วยเหลือตามกรณีที่ครูปรึกษาพิจารณาว่าเหมาะสม

4. ครูที่ปรึกษานัดวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียนและส่งต่อให้เรียบร้อย
5. ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า การส่งต่อเป็นการช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่มีปัญหายากต่อการช่วยเหลือจึงดำเนินการส่ง ต่อต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป โดยแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ การส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น

นโยบายและการวางแผนการรักษาความปลอดภัย การดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียน

นักเรียน คือ หัวใจของการจัดการศึกษา ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันหาแนวทางที่เป็นรูปธรรม ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นไปตามหลักสูตร มีทักษะชีวิตที่จะดูแลตนเองให้ ปลอดภัยท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม อุบัติเหตุ และอุบัติเหตุ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียน ซึ่ง หน่วยงานที่ต้องมีภารกิจและความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ต้องดำเนินการอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ

1 เป้าประสงค์

(1) เพื่อให้มีรูปแบบแนวทางการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัดด้านอุบัติเหตุ ด้าน อุบัติภัย และด้านปัญหาทางสังคม โดยอาศัยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ภายใต้หลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และยึดประโยชน์สูงสุดของนักเรียนเป็นสำคัญ

(2) เพื่อสร้างความเข้มแข็งระบบการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัด ให้มีความพร้อม สามารถป้องกัน และแก้ไขสถานการณ์ปัญหาของนักเรียน ทั้งด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคมที่จะเกิด ขึ้นกับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้รับการปกป้อง การดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองความปลอดภัย ทั้ง ด้านร่างกาย และจิตใจ โดยนักเรียนจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข

(4 เพื่อสร้างความตระหนักในการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัด โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้ที่รับผิดชอบ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน

2 เป้าหมาย

- (1) นักเรียนทุกคนในโรงเรียน ได้รับการคุ้มครองดูแลความปลอดภัย
- (2) ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีแนวทางในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยนักเรียน
- (3) เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการ รดูแลความปลอดภัยให้แก่นักเรียน

3 ยุทธศาสตร์

- (1) โรงเรียนในสังกัดจัดระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของ ครู ผู้ปกครอง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน
- (3) มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน

2. การวางแผนรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัด

แนวทางการวางแผนการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักเรียน เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเครือข่าย โดยร่วมกันวางแผนป้องกัน แก้ไข ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน จึงจำเป็นต้องมีมาตรการและกิจกรรมเพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 พร้อมทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (<https://www.spmnonthaburi.go.th/>

ความหมายของมาตรการให้ความปลอดภัย

มาตรการให้ความปลอดภัย เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ ต้องมีความตระหนักในความสำคัญ และเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ทุก ๆ ฝ่ายต้องร่วมกันแสวงหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สามารถอยู่ในระบบการศึกษาได้ตลอดหลักสูตรและมีทักษะชีวิตเพียงพอที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัยท่ามกลาง สภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่สร้างสรรค์ อุบัติเหตุ และอุบัติเหตุ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียน ที่สำคัญ คือ การรักษาความปลอดภัย ในสถานศึกษา ดังนั้นมีผู้ให้ความหมายความปลอดภัย ดังนี้

วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2538 : 23) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความปลอดภัย เป็นเรื่อง ของการเรียนรู้จากอดีต เป็นเรื่องที่จะต้องตอกย้ำและให้ความสำคัญเท่า ๆ กับที่เราต้องการผลิต และคุณภาพของสินค้าและบริการ การให้ ประสบการณ์เป็นครู เป็นหัวใจสำคัญของการป้องกัน อุบัติเหตุและลดความสูญเสีย หากเรายังเป็นคนลืมนะไรง่าย ๆ เราก็จะต้องพบกับความเจ็บปวดอีก ในไม่ช้า (2540 : 23) กล่าวไว้ว่า ปราศจากภัยหรืออันตราย (2543 : 2) กล่าวไว้ว่าการปราศจาก อันตรายที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นอีก

ประศักดิ์ หอมสนิท (2546 : 26) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความปลอดภัย หมายถึง ความปลอดภัยที่ ครอบคลุมไปถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เคยใช้กันมานานแล้ว เช่น การป้องกันอุบัติเหตุ ความปลอดภัยของสนามเด็กเล่นและ อุปกรณ์ทางพลศึกษา การป้องกันการบาดเจ็บในโรงฝึกงาน และรวมไปถึงประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน

เอมอัชมา รัตน์ริมจง วัฒนบูรานนท์ (2548 : 4) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ ไม่เพียงแต่หมายถึงการไม่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นเท่านั้น แต่ความปลอดภัย ยังมีความหมายรวมทั้งการดำรงชีวิตอยู่อย่าง สุขกาย สุขใจไม่เสี่ยงภัย มีความมั่นใจในการประกอบ กิจกรรมต่าง ๆ และมีการเตรียมป้องกันไว้ล่วงหน้าอย่าง ถูกต้อง เหมาะสมและสม่ำเสมออีกด้วย

Strasser (1973 : 66 อ้างถึงในเอมอัชมา รัตน์ริมจง วัฒนบูรานนท์,2548 : 4) ได้ ให้ความหมายไว้ว่า ความปลอดภัย หมายถึงเงื่อนไขหรือสภาวะที่เป็นผลมาจากการปรับพฤติกรรม ของมนุษย์หรือการออกแบบ สภาพแวดล้อมทางกาย เพื่อลดอันตรายที่จะเกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยลด อุบัติเหตุลงได้

เดชน์ จรุงเรืองฤทธิ์ (2549 : 73) ได้ให้ความหมายไว้ว่าความปลอดภัย คือ การป้องกันภัย หรือป้องกัน ความเสียหาย

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่าความปลอดภัย เป็นหัวใจสำคัญของการป้องกัน อุบัติเหตุและลดความ สูญเสีย ที่ผลมาจากการปรับพฤติกรรมของมนุษย์ โดยการปราศจากภัยหรือ อันตราย เพื่อการดำรงชีวิตอยู่อย่าง สุขกาย สุขใจ ไม่เสี่ยงภัยมีความมั่นใจในการประกอบกิจกรรม ต่าง ๆ และมีการเตรียมป้องกันไว้ล่วงหน้าอย่าง ถูกต้อง

การจัดระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน การจัดระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียนใน สถานศึกษานั้น ตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ (2552 : 16) ได้ บัญญัติไว้ในข้อ 36 แผนการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานศึกษา มีดังนี้ 1. ระดับความสำคัญของหน้าที่ และ ภารกิจของแต่ละหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมี ความแตกต่างกัน 2. สถานการณ์และสภาพแวดล้อมโดยรอบพื้นที่ 3. ข่าวสาร สิ่งบอกเหตุ และการเตือนภัยตลอดจนการสนับสนุนช่วยเหลือที่อาจ ขอรับจากหน่วยงานของรัฐ 4. จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ซึ่งอยู่กับ ขนาดของอาคาร สถานที่ และพื้นที่ที่ ต้องดูแล 5. งบประมาณ ที่จะใช้ในการวางมาตรการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ 6. การออกแบบก่อสร้าง ที่สวยงาม อาคารและสถานที่หรือเครื่องกีดขวางของ ทางราชการที่มีความสำคัญ 7. การติดต่อสื่อสารภายใน หน่วยงานของรัฐ และกับหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ 8. การรายงานผลการสำรวจ หรือการตรวจสอบการรักษาความ ปลอดภัยต่อ ผู้บังคับบัญชา เอมอัชมา รัตน์ริมจง วัฒนบูรานนท์ (2548 : 146) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผน ดำเนินการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนนั้น ควรจะมี ดังนี้ 1. จัดตั้งคณะกรรมการบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วย ผู้บริหาร ครูและอาจารย์ที่เป็นผู้แทนหมวดวิชา ผู้แทนสถานักเรียน หรือผู้แทนจาก หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน 2. คณะกรรมการบริการต้องกำหนดจุดประสงค์ นโยบายและแผนการ ดำเนินงาน ทั้งในด้านการจัดสิ่งแวดล้อม การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอน สวัสดิศึกษา รวมทั้งกำหนดระเบียบข้อบังคับ หรือกฎแห่งความปลอดภัย 3. จัดทำแผนปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงผู้ที่มี ร่างกาย และจิตใจปกติ และผู้ที่มีความ บกพร่องทางร่างกาย และจิตใจ 4. จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อใช้ ในโครงการสวัสดิภาพในโรงเรียน 5. จัดทำแผนปฏิบัติงาน แก้ไขปัญหาอุบัติเหตุในโรงเรียน ควรกำหนดแผนงาน ตามลักษณะอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น กำหนดกิจกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ ผู้รับผิดชอบแผนงาน ระยะเวลา สถานที่ และการติดตามและประเมินผล เดชน์ จรุงเรืองฤทธิ์ (2549 : 361) ได้กล่าวไว้ว่า ในการรักษาความปลอดภัย สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ถ้าจะมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้น จะต้องมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ ต้องมี เครื่องช่วยในการรักษาความปลอดภัย ต้องมีระเบียบคำสั่งหรือแผนในการรักษา ความปลอดภัย ต้องมีการอบรม บุคคลในหน่วยงานให้รู้ เข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบได้ต้องมีคน หรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เพื่อบังคับ

ควบคุมความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ให้เป็นไปตาม ระเบียบควบคุม และใช้เครื่องมือช่วยการรักษาความปลอดภัยในการตรวจ พิสูจน์และขัดขวาง บุคคลที่จะเข้ามาทำความเสียหาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 :15-17) ได้วางแผนการ รักษาความปลอดภัยให้แก่นักเรียน โดยจะเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย เพื่อร่วมกันวางแผนป้องกัน ควบคุม กำกับ ติดตาม และรายงาน ซึ่งจะมีองค์ประกอบด้วยกัน 2 ประการ ดังนี้ 12 1. สาระสำคัญของแผนการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษานั้น จำเป็นต้อง มีมาตรการและกิจกรรม เพื่อให้รับประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พร้อมทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นสาระสำคัญของแผนงานควรมีความชัดเจนและเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ ควรมี อย่างน้อย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ชุมชน ความเข้มแข็งของเครือข่าย เพื่อ วิเคราะห์ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย และภัยจากสภาพแวดล้อมทางสังคม 2) กำหนดมาตรการหลัก เพื่อป้องกันและแก้ไข 3) กำหนดมาตรการเสริมให้เหมาะสมกับความเชื่อ วัฒนธรรม และประเพณี ของท้องถิ่น และสภาพความเสี่ยงของท้องถิ่น 4) กำหนดกิจกรรมสนับสนุน มาตรการหลักและมาตรการเสริม 5) กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้ รูปแบบของแผนการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยสถานศึกษา สามารถเลือกรูปแบบ ของแผนการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาให้เหมาะสม กับสภาพ ของสถานศึกษา สภาพภูมิศาสตร์ และความต้องการของท้องถิ่น

ดังที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน ในสถานศึกษา เพื่อที่จะให้นักเรียนมีความปลอดภัยนั้น โรงเรียนต้องเน้นการมีส่วนร่วมระหว่าง นักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการ ที่จะช่วยกัน การวางแผน ปฏิบัติตามระเบียบคำสั่ง หรือแผนในการรักษาความปลอดภัย โดยต้องมีการอบรม บุคคลในหน่วยงานให้รู้ เข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบได้ รูปแบบของแผนการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยสถานศึกษา สามารถเลือกรูปแบบ ของแผนการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาให้เหมาะสม กับสภาพ ของสถานศึกษา สภาพภูมิศาสตร์ และความต้องการของท้องถิ่น โดยมีวิธีการ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ชุมชน ความเข้มแข็งของเครือข่าย เพื่อ วิเคราะห์ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย และภัยจากสภาพแวดล้อมทางสังคม 2) กำหนดมาตรการหลัก เพื่อป้องกันและแก้ไข 3) กำหนดมาตรการเสริมให้เหมาะสมกับความเชื่อ วัฒนธรรม และประเพณี ของท้องถิ่น และสภาพความเสี่ยงของท้องถิ่น 4) กำหนดกิจกรรมสนับสนุนมาตรการหลักและมาตรการเสริม 5) กำหนดเวลา และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเครือข่าย

ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

สมยศ นาวิการ (2545 : 1) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการของการให้ ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงของบุคคล ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของพวกเขาในการแก้ปัญหาของการบริหาร ที่สำคัญ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของแนวความคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ถือว่า ผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารให้เข้ากับ ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์การไม่ใช่เพียงแค่สัมผัสปัญหา หรือความหมายของการบริหาร

สมเดช สีแสง (2547 : 229) ได้สรุปความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า เป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้พนักงานทุกระดับ ได้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการภายในขอบเขตหน้าที่ของตน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการบริหารแบบใหม่ที่เรียกว่า การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ (Total Quality Control : TQC)

Chris Argyris (อ้างอิงใน จันทรานี สงวนนาม, 2553 : 166) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์การได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบและร่วมในการพัฒนาองค์การที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์การ ควรประกอบด้วยสาระสำคัญ 3 ประการ คือ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมาย และการมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ

จันทรานี สงวนนาม (2553 : 167) ได้สรุปความหมาย การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจและการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556 : 232) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์การ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นการระดมความคิด ความร่วมมือจากบุคลากรภายในองค์การ เป็นการกระจายอำนาจ ก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์การ

โชติ บดีรัฐ (2558 : 204) ได้สรุปความหมายการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่บุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การรับผิดชอบ การวางแผนการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผลโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการบริหารงาน ในองค์การ

ดังนั้น สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร ทั้งทางตรงและทางอ้อมในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และร่วมรับผลที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมนั้นลักษณะการมีส่วนร่วม

ลักษณะการมีส่วนร่วมนั้น จะพิจารณาได้หลากหลาย เช่น การเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในประโยชน์สาธารณะ การเข้าร่วมในการตัดสินใจ การวางแผน และร่วมตรวจสอบในลักษณะองค์กรชุมชน ฯลฯ และการเน้นการศึกษาในลักษณะของการบริหารที่เกิดจากการดำเนินงานในทางนโยบายและในทางปฏิบัติการโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมกับชุมชน ดังมีนักวิชาการได้ให้ความเห็น เช่น Ornstein (อ้างอิงใน ชูชาติ พ่วงสมจิตต์, 2540) เห็นว่า การมีส่วนร่วมจะมีลักษณะมากน้อยเพียงใด ให้พิจารณาว่าผู้นำเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการใช้อำนาจและมีบทบาทในการควบคุมได้เท่าใด ซึ่งเป็นข้อบ่งบอกถึงภาวะผู้นำที่เป็นประชาธิปไตย ว่า มีสูงหรือต่ำ โดย Ornstein ได้สรุปลักษณะการมีส่วนร่วมออกเป็น 3 ลักษณะ คือ 1) การมีส่วนร่วมเทียม หรือไม่มีส่วนร่วม 2) การมีส่วนร่วมพอเป็นพิธีหรือร่วมเพียงบางส่วน 3) การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง คือ มีอำนาจและบทบาทมาก สอดคล้องกับ แนวคิดของ Campbell & Ramseyer (อ้างอิงใน จิราภรณ์ ศรีคำ, 2547) ได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ 5 ลักษณะได้แก่ 1) ลักษณะที่ไม่มีส่วนร่วมเลย 2) ลักษณะที่มีส่วนร่วมน้อย 3) ลักษณะที่มีส่วนร่วมปานกลาง 4) ลักษณะที่มีส่วนร่วมมาก 5) ลักษณะที่มีส่วนร่วมมากที่สุด

Huntington & Nelson (1975) เห็นว่าลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน จะพิจารณาจากกิจกรรม และการบริหาร ซึ่งจะต้องมีการศึกษาควบคู่กันไป ในระดับกิจกรรมนั้น จะเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการ

ทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด ส่วนในด้านการบริหารนั้น จะเป็นลักษณะของผู้มีอำนาจหน้าที่ที่จะเปิดทางให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น หรือแสดงออกถึงเข้าร่วมในกิจกรรม โดย Huntington & Nelson ได้มีหลักในการพิจารณาถึงลักษณะการมีส่วนร่วมดังมีรายละเอียด ดังนี้

1) กิจกรรม ลักษณะของการมีส่วนร่วมประเภทนี้ให้ดูจากกิจกรรมที่เข้าร่วม เช่น ด้านการเมือง อาจพิจารณาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง การลงประชามติ การประท้วง กรณีที่รัฐมีโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน เป็นต้น ว่า สามารถกระทำได้เพียงใด

2) ระดับการบริหาร โครงสร้างขององค์กรหนึ่งจะต้องมีสายการบังคับบัญชา ดังนั้น การมีส่วนร่วมจะพิจารณาได้จาก

- ในแนวราบ ทุกแผนกทุกฝ่ายจะมีความเสมอกันในตำแหน่ง ดังนั้น การมีส่วนร่วมในแนวราบจึงเป็นไปอย่างหลวมๆ ไม่จริงจัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีสถานะหรือตำแหน่งเท่ากัน

- ในแนวตั้ง เป็นการมีส่วนร่วมตามสายการบังคับบัญชา เช่น มีหัวหน้าลูกน้อง มีฝ่าย แผนกต่างๆ ลดหลั่นกันไป เป็นต้น การทำงานจึงมีการตรวจสอบตามลำดับชั้น การแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่นจะได้รับการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชา

- การมีส่วนร่วมทั้งแนวราบและแนวตั้งนั้น ในบางครั้งจะต้องทำงานร่วมกันผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานในแผนกอื่น จึงต้องแสดงบทบาทตาสถานภาพของแนวราบและแนวตั้ง

โดยสรุป ลักษณะการมีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วมในระดับกิจกรรม ได้แก่ การรับรู้ข่าวสาร การปรึกษาหารือ การประชุมรับฟังความคิดเห็น การประชาพิจารณ์ การลงประชามติ และการมีส่วนร่วมในระดับการบริหาร ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การใช้กลไกทางกฎหมาย ในประเด็นการมีส่วนร่วมในระดับการบริหารนี้ ยังจะต้องพิจารณาจาก ในแนวราบ ทุกแผนกทุกฝ่ายจะมีความเสมอกันในตำแหน่ง และ ในแนวตั้งเป็นการมีส่วนร่วมตามสายการบังคับบัญชา

ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

กระบวนการหรือขั้นตอนการมีส่วนร่วมมีนักวิชาการได้กล่าวถึงกระบวนการหรือขั้นตอนการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

ชูชาติ พวงสมจิตร์ (2540) จำแนกขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชนตลอดจนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดความต้องการของชุมชนและมีส่วนในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการนั้น ๆ

2. การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน เป็นขั้นที่ประชาชนมามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีและแนวทางการดำเนินงาน กำหนดทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการ

3. การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการโดยการช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์และแรงงานหรือโดยการบริหารงานและประสานงานตลอดจนการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก เป็นต้น

4. การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนในการประเมินว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลนี้อาจเป็นการประเมินผลย่อย (Formative

Evaluation ซึ่งเป็นการประเมินความก้าวหน้าของโครงการที่กระทำเป็นระยะ ๆ หรือการประเมินผลรวม (Summative Evaluation ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวบยอดของโครงการทั้งหมด

Cohen and Uphoff (1980 อ้างถึงใน พรทิพา จุลสุคนธ์, 2542 กล่าวว่าขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประการแรกที่ต้องกระทำคือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นการตัดสินใจ ช่วงดำเนินการวางแผนและการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นจะ ได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงานและการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้จะรวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษได้ทั้งต่อบุคคลและสังคม

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตก็คือความเห็น (Views ความชอบ (Preference และความคาดหวัง (Expectation ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2550 กล่าวว่าการมีส่วนร่วมประมวลได้เป็น 3 ส่วนคือ

1 ส่วนของการวางแผนพัฒนา จะเริ่มต้นตั้งแต่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหา การกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหา และพัฒนาการศึกษาชุมชน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดความต้องการของชุมชน จัดลำดับความสำคัญของความต้องการนั้น ๆ ตลอดจนการกำหนดวิธีการ และแนวทางการดำเนินงาน และกำหนดทรัพยากร และแหล่งทรัพยากรที่จะนำไปสนับสนุนการจัดและพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ

2 ส่วนของการจัดและดำเนินการตามแผนงานโครงการ เป็นส่วนที่ประชาชนเข้าทำประโยชน์ในโครงการ โดยการร่วมมือช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน หรือโดยการบริหาร และประสานงาน ตลอดจนการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก เป็นต้น

3 ส่วนของการประเมินผลโครงการ เป็นส่วนที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินว่าโครงการพัฒนาที่ดำเนินการนั้น บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ การติดตามประเมินผลนี้อาจเป็นการประเมินความก้าวหน้าหรือผลสรุปรวมทั้งโครงการ

Cohen, J.M. & Uphoff, N.T. (1986 ได้จำแนกชนิดของการมีส่วนร่วม เอาไว้ 4 ประเภท ได้แก่

1 การมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการตัดสินใจ (Decision making ในกระบวนการตัดสินใจนั้น ประการแรกที่สุดที่จะต้องกระทำคือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องที่ต้องดำเนินไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการ (Implementation ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจำทำประโยชน์ด้วยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากรการบริหารงานและงบประมาณ และการขอความช่วยเหลือ

3 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการรับผลประโยชน์ อันเกิดจากโครงการนั้น ๆ (Benefits ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาการกระจายผลประโยชน์ทางบวก และผลที่เกิดขึ้นทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลในสังคมด้วย

4 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการประเมินผลโครงการ (Evaluation การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งที่สำคัญที่ต้องสังเกต คือ ความคิดเห็น (Views ความชอบ (Preferences และความคาดหวัง (Expectations ซึ่งมีอิทธิพลสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

นอกจากนี้สำนักมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวง ศึกษาธิการ, สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา และทบวงมหาวิทยาลัย(2545,หน้า 116)ยังได้ กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในขั้นตอนของการพัฒนา 5 ขั้น ดังนี้

1 ขั้นมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในชุมชนตลอดจน กำหนดความต้องการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ

2 ขั้นมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่ใช้

3 ขั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วม ในการสร้างประโยชน์โดยการสนับสนุนทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน หรือเข้าร่วม บริหารงาน ประสานงานและดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

4 ขั้นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการพัฒนาหรือยอมรับ ผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

5 ขั้นการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้าร่วม ประเมินว่าการพัฒนาที่ได้กระทำไปนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด

ทรงวุฒิ เรื่องวาทศิลป์ (2550)ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้ใช้หลักการที่อิงไปในแนวทางของนโยบาย และได้พบว่า แท้จริงแล้วกระบวนการมีส่วนร่วมมีลักษณะที่คล้ายกับการกำหนดนโยบาย เพราะท้ายที่สุดของการกำหนดนโยบาย คือ การตัดสินใจและการตัดสินใจนี้เอง จึงเป็นเหตุเบื้องต้นของการกำหนดนโยบาย และเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นเสมือนหนึ่งเป็นการขัดเกลา นโยบายให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของประชาชน ตามแนวคิดของ ทรงวุฒิ เรื่องวาทศิลป์แล้ว กระบวนการมีส่วนร่วมน่าจะเริ่มจาก 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม 3) การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการประเมินผล ในขณะที่ เมตต์ เมตต์การุญจิต(2553) ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยที่มีความสอดคล้องกับ ทรงวุฒิ เรื่องวาทศิลป์ แต่ได้เพิ่มบางประเด็นที่เห็นว่า ยังมีข้อบกพร่องและอาจจะเสริมประเด็นดังกล่าวให้มีความชัดเจนขึ้น โดยเริ่มจาก 1) การมีส่วน

ร่วมในการค้นหาสาเหตุ และความต้องการ 2) มีส่วนร่วมในการวางแผน 3) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 5) มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล 6) มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี (อ่างโน จิราภรณ์ ศรีคำ, 2547) ได้ให้ความเห็นในกระบวนการมีส่วนร่วมที่ลึก หรือเป็นการต่อเติมประเด็นสำคัญในกระบวนการมีส่วนร่วมมากกว่า ซึ่งได้เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมไปในทางของการพัฒนาชุมชน โดยการบูรณาการแนวทางที่เป็นนโยบายเข้ากับการพัฒนา จึงสะท้อนแนวคิดในเชิงสังคมมากกว่าตามแนวคิดของเขาแล้ว กระบวนการมีส่วนร่วมจะต้องเริ่มจาก 1) การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 2) การมีส่วนร่วมในการคิด 3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4) การมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการ 5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 6) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

สอดคล้องกับแนวคิดของวรรณศิลป์ พีรพันธุ์ (2553) ได้กล่าวถึง กระบวนการมีส่วนร่วมในการวางแผนของประชาชนประกอบไปด้วย 1)การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 2) การให้ความเห็น 3) การประชุมรับฟังความเห็น 4) การร่วมตัดสินใจ 5) การทำงานร่วมกัน

จากแนวคิดกระบวนการมีส่วนร่วมที่นักวิชาการทั้งหลายได้ให้ทรรศนะไว้ในเบื้องต้นที่กล่าวมา มีความหลากหลายในประเด็นมากพอสมควร และได้จำแนก รูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วม ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นการประชุมร่วมกัน Focus group เพื่อเสนอความคิดเห็น /การนำเสนอ การวิพากษ์ การเป็นกรรมการเฉพาะกิจ การวางแผนในการนำแผนปฏิบัติงานและการนำบันทึกความเข้าใจสู่การปฏิบัติร่วมกันอย่างชัดเจน

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) เป็นการสนับสนุนด้านทรัพยากร การเข้าร่วมการบริหารจัดการ การประสานขอความร่วมมือ จากเครือข่าย

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) เป็นการนำเสนอผลงานที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี(Best Practice)ร่วมกัน การประกาศเกียรติคุณ การมอบรางวัล

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เช่น ร่วมกันประเมินความพึงพอใจ ประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนในการประสานงานและฐานข้อมูลภาคีเครือข่าย มีการประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง มีการจัดทำฐานข้อมูลภาคีเครือข่ายที่เป็นระบบ สานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

8. วิธีดำเนินการ/กระบวนการ

1) สภาพปัญหาก่อนการพัฒนา

โรงเรียนวัดพระเกิดคงคารามเป็นโรงเรียนขนาดกลาง และเป็นโรงเรียนที่ชุมชนและผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงในคุณภาพของโรงเรียน ซึ่งปีการศึกษา 2564 มีการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกด้าน ภายใต้บริบทที่มีจำนวนครูจำกัด อาคารสถานที่ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปีการศึกษา และโดยเฉพาะกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนที่ยังใช้วิธีการสอนที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้จัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง จากผลการรายงานการปฏิบัติงานประจำปี(SAR ประจำปีการศึกษา 2564 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 2 ระดับ มีผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานอยู่ในระดับคุณภาพยอดเยี่ยมทั้ง 3 มาตรฐาน และมีผลการทดสอบความ สามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) นักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าระดับ ระดับประเทศ (52.80 รวมถึงผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 72.42 สูงกว่าระดับประเทศ (71.38 และผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2564 ได้ คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับ สังกัด สพฐ. และสูงกว่าระดับประเทศ โรงเรียนได้รับการประกันคุณภาพภายนอก(พ.ศ. 2564-2568)สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน ถึงแม้ว่าผลการดำเนินงานในทุกด้านจะอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ แต่หากมองถึงกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอน รวมถึงพฤติกรรมของผู้เรียนในยุคดิจิทัล อาจไม่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในการเลือกบริโภคสื่อออนไลน์ได้ถูกต้องเท่าที่ควร และอีกประเด็นสำคัญที่เป็นหัวใจของการจัดการศึกษาคือคุณภาพผู้เรียน ดังนั้นทางโรงเรียนยังคงต้องขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพในระดับที่สูงขึ้นต่อไป เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ความคาดหวังของผู้ปกครอง ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน ชุมชนและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วและเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต ต่อไป

ในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม มีความตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในระยะยาวบนพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกยุค VUCA (VUCA World) ยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของ เทคโนโลยี การแข่งขัน สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เศรษฐกิจ ทั้งภายในและภายนอก การจะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งกาย และใจที่ดี มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ นั่น ผู้เรียนย่อมต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่และส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความเชื่อว่าตนเองจะปลอดภัยและได้เรียนรู้อย่างมีความสุขในสถานศึกษาที่ตนเองศึกษาอยู่ ดังนั้น ทางโรงเรียนวัดพระเกิดคงคารามจึงดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการที่ปรึกษา คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมวางแผน ออกแบบนวัตกรรมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียน และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กรายบุคคลและสอดคล้องกับสภาพบริบทและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข โดยใช้ “รูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียน (3 DO MODEL) ดังนี้

ภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

ข้าพเจ้าได้สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และ ประยุกต์ใช้เทคนิคกระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง PDCA ซึ่งได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์ความต้องการ (Diagnosis & Analysis) ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการ (PLAN & PLC & MOU) ขั้นตอนที่ 3 การนำแผนสู่การปฏิบัติ (Do Take care & Do Safety & Do Cooperate) ขั้นตอนที่ 4 การนิเทศติดตามและส่งเสริมสนับสนุน (Supervision & Supporting) ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลและรายงานผล (Evaluation & Report) ที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเน้นการบูรณาการ นโยบาย/งาน/โครงการต่าง ๆ โดยการสังเคราะห์หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ความปลอดภัยในโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเครือข่ายร่วมพัฒนาของนักวิชาการและนักการศึกษา นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปเป็นขั้นตอน ได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์ความต้องการ (Diagnosis & Analysis)

1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและจัดทำข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานรอบด้านทั้งของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและนักเรียนเพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาวางแผนประเด็นการดำเนินงานประกอบด้วย ได้แก่

- 1 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2 การดำเนินงานระบบดูแลความปลอดภัยในโรงเรียน
- 3 การดำเนินงานการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยใน

โรงเรียน

1.2 ประชุมแลกเปลี่ยนระดมความคิดของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน ด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เพื่อวิเคราะห์ สภาพปัญหาและ

ความต้องการในการพัฒนาตามบริบทของโรงเรียน จัดลำดับความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนหรือที่เห็นที่สำคัญที่สุด นำผลการสำรวจข้อมูลสารสนเทศมาวิเคราะห์จากประเด็นการดำเนินงานในปีการศึกษาที่ผ่านมา กำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานตัวชี้วัดแต่ละประเด็น เพื่อจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาต่อในปีการศึกษาปัจจุบัน,

1.3 สร้างการรับรู้ระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มีเป้าหมายในการดำเนินงานร่วมกันด้วยการใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การประชุม สัมมนา การประชาสัมพันธ์ โดยการจัดทำเอกสาร หรือเผยแพร่ ใน Facebook เว็บไซต์ของโรงเรียน กลุ่มไลน์ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน และกลุ่มไลน์ผู้ปกครอง

ขั้นตอนที่ ๒ การวางแผน (PLAN & PLC & MOU

2.1 จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการที่ปรึกษา คณะครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อร่วมวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาด้านการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ด้านดูแลความปลอดภัยในโรงเรียน ร่วมคิด ร่วมวางแผน กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการวางแผนการดำเนินงานเป็นการนำปัญหาและความต้องการจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ตามประเด็นการดำเนินงานมากำหนดรายละเอียด วิธีดำเนินการของกิจกรรม โดยใช้กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) และบันทึกความเข้าใจข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum of Understanding : MOU กิจกรรมการโฮมรูม (Home Room) และ กิจกรรมการประชุมชั้นเรียน (Classroom Meeting เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูที่ปรึกษาและการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

2.2 เลือกแนวทาง/วิธีการในการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.3 วางแผนการดำเนินงานตามประเด็นพัฒนาโดย

- 1 ประชุมเตรียมการ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน
- 2 แต่งตั้งคณะทำงาน ทีมงานและประสานทำความเข้าใจกับเครือข่ายการมีส่วนร่วม
- 3 กำหนดประเด็นการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยใน

โรงเรียน

4 กำหนดระยะเวลา ปฏิทินในการดำเนินงาน โดยกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม

กับการแก้ปัญหาและการพัฒนา

5 กำหนดวิธีการ ดำเนินกิจกรรมที่เหมาะสมตามสภาพปัญหาและความต้องการ เช่น กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ กิจกรรมปรับปรุงอุปกรณ์สาธารณูปโภค กิจกรรมพัฒนาสภาพแวดล้อม กิจกรรมมาตรการป้องกันและรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

2.4 จัดทำคู่มือดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คู่มือประชุมผู้ปกครอง คู่มือดำเนินงานระบบความปลอดภัยในโรงเรียน และแผนเผชิญเหตุ

2.5 การจัดทำบันทึกความเข้าใจข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum Of Understanding : MOU) ระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง หน่วยงาน องค์กร และกลุ่มบุคคล ที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การนำแผนสู่การปฏิบัติ (Do Take care & Do Safety & Do Cooperate)

โรงเรียนวัดพระเกิดคองคาราม จัดกิจกรรมเพื่อดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและดูแลความปลอดภัยใน

โรงเรียนตามรูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียน (3 Do Model โดยใช้กระบวนการบริหาร SPDCA ในทุกกิจกรรมโดยเน้นการนำเข้าสู่การปฏิบัติในระดับห้องเรียน มีครูที่ปรึกษาเป็นคนที่สำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเน้นการใช้พื้นที่เป็นฐานและความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เครือข่ายร่วมพัฒนา เป็นสำคัญ โดยจัดกิจกรรม ดังนี้

3.1 กิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Do Take care

โรงเรียนวัดพระเกิดคงคารามดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน 100 % ตามมาตรฐานตัวชี้วัดและขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้น ดังนี้

S: Situation Analysis สสำรวจวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงานในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาต่อในปีการศึกษาปัจจุบัน, จัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคลครบทุกคนในโรงเรียนโดยครูประจำชั้นใช้แบบสำรวจและแบบสอบถามและบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

P: (Plan นำข้อมูลจากการสำรวจมา **คัดกรอง** จัดกลุ่มนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็น ๔ กลุ่มคือ กลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา จัดทำโครงการ/กิจกรรม/ แนวทางแก้ไขปัญหา ส่งเสริมพัฒนาครบทั้ง ๔ กลุ่มจากการคัดกรอง

D:(Do ดำเนินการ **ส่งเสริมพัฒนาและป้องกันและแก้ไขปัญหา** ตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน กิจกรรมและแนวทางแก้ไขปัญหาคัดกรองดังนี้

-กลุ่มพิเศษ แบ่งเป็น

กลุ่มที่มีสติปัญญาเป็นเลิศ **ใช้กิจกรรม** ส่งเสริมความเลิศทางวิชาการ ส่งเข้ารับการประเมินที่เป็นมาตรฐานเช่น สสวท. ส่งเสริมเข้าประเมิน แข่งขัน ทักษะทางวิชาการนานาชาติ กิจกรรมการสอนเสริมพิเศษนอกเวลาเรียนปกติ เป็นต้น

กลุ่มที่มีปัญหาทางการเรียนรู้และปัญหาทางพฤติกรรม ใช้กิจกรรมครูสอนเด็ก LD กิจกรรมการสอนซ่อมเสริม กิจกรรมศึกษาเต็กรายกรณี (Case Study เป็นต้น

- **กลุ่มปกติ** ใช้กิจกรรมแนวทางการพัฒนา โดยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และกระบวนการกลุ่ม กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาทักษะชีวิต

- **กลุ่มเสี่ยง** ใช้กิจกรรมอบรมพัฒนาเฉพาะกลุ่ม กิจกรรมเยี่ยมบ้านพบปะครอบครัว กิจกรรมให้ความช่วยเหลือตามสภาพปัญหา

- **กลุ่มมีปัญหา** ใช้กิจกรรมศึกษาเต็กรายกรณี (Case Study กรณีเป็นสภาพปัญหาทางร่างกายและจิตใจใช้กิจกรรมการส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

C : Check ในการดำเนินงานส่งเสริมพัฒนาและป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียนทั้ง ๔ กลุ่ม

ทั้ง ๕ ขั้นตอนคือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง ใช้ระบบการติดตามตรวจสอบโดยการนิเทศภายใน การตรวจเอกสารโดยผู้อำนวยการโรงเรียน การส่งเสริมพัฒนา การป้องกันแก้ไขปัญหาและการส่งต่อ ทำการประเมินตรวจสอบโดยการประเมินกิจกรรม โครงการ และติดตามผลการส่งต่อ

A : Action การสรุป ประเมินผล การรายงาน เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม/โครงการและสิ้นปีการศึกษา ได้นำผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาสรุปวิเคราะห์ รายงาน และจัดทำแผนงานโครงการ กิจกรรม พัฒนาในปีการศึกษาต่อไป

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคารามวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices คือ

๑ นวัตกรรม ๓ ประสานสู่สถานการณ์โควิด -๑๙ (ผู้ปกครอง-ครู-นักเรียน

๒ นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี เรื่องเด็กดีวัดพระเกิดคงคาราม จริยธรรมงามจากเสียงเพลง ของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

2.2. กิจกรรมดูแลความปลอดภัยในโรงเรียน (Do Safety)

โรงเรียนวัดพระเกิดคงคารามจัดระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียนในสถานศึกษาโดยดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาปลอดภัย เพื่อที่จะให้นักเรียนมีความปลอดภัยในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสภาพบริบท เน้นการมีส่วนร่วมระหว่าง นักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย ที่จะช่วยกัน การวางแผน ปฏิบัติตามระเบียบคำสั่ง หรือแผนในการรักษาความปลอดภัย โดยต้องมีการอบรม บุคคลในหน่วยงานให้รู้ เข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบได้ รูปแบบของแผนการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยสถานศึกษา สามารถเลือกรูปแบบ ของแผนการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาให้เหมาะสม กับสภาพ ของ

ขั้นตอนที่ 4 การนิเทศติดตามและส่งเสริมสนับสนุน (Supervision & Supporting

4.1 ติดตาม ตรวจสอบ การสะท้อนการดำเนินการ และสรุปผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ

4.2 นำสรุปผลการดำเนินงาน มาปรับปรุงและพัฒนาอย่างสถานศึกษา สภาพภูมิศาสตร์ และความต้องการของท้องถิ่น โดยมีวิธีการ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ชุมชน ความเข้มแข็งของเครือข่าย เพื่อ วิเคราะห์ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย และภัยจากสภาพแวดล้อมทางสังคม 2) กำหนดมาตรการหลัก เพื่อป้องกันและแก้ไข 3) กำหนดมาตรการเสริมให้เหมาะสมกับความเชื่อ วัฒนธรรม และประเพณี ของท้องถิ่น และสภาพความเสี่ยงของท้องถิ่น 4) กำหนดกิจกรรมสนับสนุนมาตรการหลักและมาตรการเสริม 5) กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้

2.3 กิจกรรมดูการมีส่วนร่วมของเครือข่าย (Do Cooperate)

ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ประสบผลสำเร็จได้เนื่องด้วยโรงเรียนมีภาคีเครือข่ายที่หลากหลายประกอบด้วย ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างเข้มแข็ง โดยได้จัดทำแผนปฏิบัติงานและบันทึกทำความเข้าใจ(MOU โดยมี ขั้นตอนดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นการประชุมร่วมกัน Focus group เพื่อเสนอความคิดเห็น /การนำเสนอ การวิพากษ์ การเป็นกรรมการเฉพาะกิจ การวางแผนในการนำแผนปฏิบัติงานและการนำบันทึกความเข้าใจสู่การปฏิบัติร่วมกันอย่างชัดเจน

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) เป็นการสนับสนุนด้านทรัพยากร การเข้าร่วมการบริหารจัดการ การประสานขอความร่วมมือ จากเครือข่าย

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) เป็นการนำเสนอผลงานที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice ร่วมกัน การประกาศเกียรติคุณ การมอบรางวัล

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เช่น ร่วมกันประเมินความพึงพอใจ ประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนในการประสานงานและฐานข้อมูลภาคีเครือข่าย มีการประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง มีการจัดทำฐานข้อมูลภาคีเครือข่ายที่เป็นระบบ สานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง

4.3 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและระบบความปลอดภัยในโรงเรียนให้หลากหลายด้าน เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานทางราชการ องค์กรภาคเอกชน กลุ่มบุคคล สถาบันการศึกษา เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลและรายงานผล (Evaluation & Report)

5.1 ประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เช่น การดำเนินงานของครูที่ปรึกษา เพื่อนำผลไปปรับปรุงแนวทางการดำเนินงาน

5.2 ประเมินผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นการดูแลช่วยเหลือตามระยะเวลาที่ต้องการในการนำผลไปใช้ในการพัฒนาหรือในแต่ละปีการศึกษา

5.3 วิเคราะห์สังเคราะห์ผลการดำเนินงานและนำผลการดำเนินงานที่เป็นปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะไปพัฒนาวิธีการดำเนินการและกำหนดเป็นมาตรฐานในครั้งต่อไป

5.4 คัดเลือกผลงาน นวัตกรรมของครูผู้สอนที่มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อมอบเกียรติบัตรในลำดับต่อไป

5.5 สรุป / รายงานผลการดำเนินงาน และ นำผลการดำเนินงานไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง เช่น Facebook เว็บไซต์สถานศึกษา กลุ่มไลน์ผู้ปกครอง ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนอื่นสามารถดูได้เป็นแบบอย่าง

9. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. โรงเรียนมีรูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นในสังคมจากความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ในระดับดีมาก

2.ครูที่ปรึกษาร้อยละ 80 มีนวัตกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของสังคม

3.ผู้เรียนร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีทักษะในการ ดำรงชีวิตและรอดพ้นจากสภาวะวิกฤตต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย

เชิงคุณภาพ

1. โรงเรียนมีรูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและระบบความปลอดภัยในโรงเรียนที่เข้มแข็งจากการมีส่วนร่วมของเครือข่ายร่วมพัฒนา

2. ครูที่ศึกษามีนวัตกรรมในการพัฒนาวิชาการ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และปลอดภัย ตามความต้องการของสังคมที่ดี มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นในสังคม

3. ผู้เรียนมีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งผลให้ผู้ปกครองไว้วางใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนที่โรงเรียนวัดพระเกิดคงคารามเพิ่มขึ้น

10. ผลการดำเนินงาน/พัฒนา

จากการใช้รูปแบบรูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 (3 DO MODEL) จนเกิดแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงที่เข้มแข็งเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ นักเรียน ได้รับการดูแลและฟื้นฟูด้านการเรียน ด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงด้านพฤติกรรม ส่งผลให้โรงเรียนได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบที่ 4 จาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน ตามมาตรฐานการศึกษาทุกด้าน โดยมีผลการดำเนินงาน/พัฒนาผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีดังต่อไปนี้

1.1 ผู้เรียนในระดับปฐมวัย ปี 2564 มีผลการประเมินพัฒนาการ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา อยู่ในระดับ 3 (ดี ทั้ง 4 ด้าน

1.2 ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 76.83 สูงกว่าปีการศึกษา 2563 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 74.82 อยู่ร้อยละ 2.01

1.3 ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1– ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2563 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีขึ้นไปเฉลี่ยร้อยละ 100 เป็นไปตามเป้าหมาย

1.4 ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1– ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2563 มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับผ่านขึ้นไปเฉลี่ยร้อยละ 100 เป็นไปตามเป้าหมาย

1.5 ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1– ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 มีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ระดับดีขึ้นไปเฉลี่ยร้อยละ 97.04 ซึ่งสูงกว่าในปีการศึกษา 2563 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 88.52 อยู่ร้อยละ 8.52

1.6 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 ได้ คะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ระดับ สังกัด สพฐ. และสูงกว่าระดับประเทศ ดังนี้

1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ย 60.59 (ระดับ สพฐ. 49.54 และระดับประเทศ 50.38)

2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ย 41.77.47 (ระดับ สพฐ. 38.48 และระดับประเทศ 29.99)

3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ย 43.28(ระดับ สพฐ. 33.68 และระดับประเทศ 34.31)

4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้คะแนนเฉลี่ย 46.01 (ระดับ สพฐ. 35.46 และระดับประเทศ 39.22)

1.7 ด.ช.จอมทัพ มลารัตน์ สอบได้ 100 คะแนนเต็มวิชาคณิตศาสตร์ ในการทดสอบ(O-NET) ปีการศึกษา 2564

1.8 ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 มีความสามารถด้านภาษาไทย (57.42) ด้านคณิตศาสตร์ (56.61) ได้คะแนนเฉลี่ย 2 ด้าน ร้อยละ 57.02 สูงกว่าระดับประเทศ (52.80)

1.9 ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การอ่านออกเสียง ได้ร้อยละ 77.42 การอ่านรู้เรื่อง ได้ร้อยละ 67.42 คะแนนเฉลี่ย 2 สมรรถนะ ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 72.42 สูงกว่าระดับประเทศ (71.38)

1.10 ผู้ปกครองไว้วางใจในการบริหารสถานศึกษาส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเพิ่มขึ้น โดยปีการศึกษา 2565 มีผู้เรียน จำนวน 333 คน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2565) สูงกว่าในปีการศึกษา 2564 ที่มีผู้เรียนจำนวน 310 คน (ข้อมูล 25 พฤศจิกายน 2564) จำนวนที่เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 7.41

2. ผลที่เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทางการศึกษา มีดังนี้

2.1 ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ครบทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100.00 (1 ห้องเรียน 1 นวัตกรรม)

2.2 ครูผู้สอน ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมผู้เรียน (หนึ่งห้องเรียน 1 คุณธรรม) ครบทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100

2.3 ครูผู้สอนทำข้อตกลงในการพัฒนางานและพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้ครบทุกคน ครบทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน

3.1 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

ระดับการศึกษาปฐมวัย : ระดับคุณภาพยอดเยี่ยมทุกมาตรฐาน

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ระดับคุณภาพยอดเยี่ยมทุกมาตรฐาน

3.2 ผลการประเมินภายนอก รอบที่ 4 ผลการประเมิน SAR ภายใต้สถานการณ์- COVID – 19 การศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: ระดับคุณภาพ ดี ทุกมาตรฐานทุกระดับ

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์

1.1 ผลการประเมินพัฒนาการ ระดับปฐมวัย ปี 2564

ชั้นอนุบาล 2

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน					
		ระดับ1 ควรส่งเสริม	ร้อยละ	ระดับ2 พอใช้	ร้อยละ	ระดับ 3 ดี	ร้อยละ
ด้านร่างกาย	16	0	0.00	0	0.00	16	100
ด้านอารมณ์ จิตใจ	16	0	0.00	0	0.00	16	100
ด้านสังคม	16	0	0.00	0	0.00	16	100
ด้านสติปัญญา	16	0	0.00	0	0.00	16	100

ชั้นอนุบาล 3

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน					
		ควร ส่งเสริม	ร้อยละ	ระดับ2 พอใช้	ร้อยละ	ระดับ3 ดี	ร้อยละ
ด้านร่างกาย	25	0	0.00	0	0.00	25	100
ด้านอารมณ์ จิตใจ	25	0	0.00	0	0.00	25	100
ด้านสังคม	25	0	0.00	0	0.00	25	100
ด้านสติปัญญา	25	0	0.00	0	0.00	25	100

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2564 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชั้น	ค่าเฉลี่ยร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน								
	ไทย	คณิต	วิทย์	สังคม	สุขพละ	ศิลปะ	การงาน	ต่างประเทศ	เฉลี่ย ร้อยละ
ป.1	77.21	79.19	77.95	80.21	80.09	81.37	82.45	76.19	79.33
ป.2	74.38	78.46	76.69	76.87	76.31	82.11	79.48	73.58	77.23
ป.3	79.19	74.06	76.90	79.52	80.81	82.80	82.51	74.43	78.78
ป.4	77.11	69.83	71.91	75.25	79.83	80.19	80.03	73.61	75.97
ป.5	73.65	70.13	72.44	74.57	80.90	80.19	79.92	71.43	75.40
ป.6	67.94	64.62	72.98	78.01	81.13	82.65	74.45	72.63	74.30
รวมเฉลี่ย	74.91	72.71	74.81	77.40	79.84	81.55	79.80	73.64	76.83

1.3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564

รายวิชา	คะแนนเฉลี่ย		
	ระดับโรงเรียน	ระดับ สพฐ.	ระดับประเทศ
ภาษาไทย	60.59	52.38	49.54
คณิตศาสตร์	41.77	38.49	38.48
วิทยาศาสตร์	43.28	35.78	33.68
ภาษาอังกฤษ	46.01	40.67	35.46
ค่าเฉลี่ยร้อยละ	60.59	52.38	49.54

1.4 ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564

ด้าน	คะแนนเฉลี่ย		
	ระดับโรงเรียน	ระดับ สพฐ.	ระดับประเทศ
การอ่านออกเสียง	77.42	69.04	69.95
การอ่านรู้เรื่อง	67.42	72.30	72.79
รวม 2 ด้าน	72.42	70.67	71.38

1.5 ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ปีการศึกษา 2564

การทดสอบ	คะแนนเฉลี่ย		
	ระดับโรงเรียน	ระดับ สพฐ.	ระดับประเทศ
ด้านคณิตศาสตร์(Mathematics)	56.61	48.73	49.44
ด้านภาษาไทย(Thai Language)	67.42	55.48	56.14
รวมทั้ง 2 ด้าน	72.42	52.11	52.80

1.6 ผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนปีการศึกษา 2564

ระดับชั้น	จำนวนทั้งหมด	ระดับคุณภาพ							
		ดีเยี่ยม		ดี		ผ่าน		ไม่ผ่าน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 1	38	32	84.21	5	13.16	1	2.63	0	0.00
ประถมศึกษาปีที่ 2	45	33	73.33	12	26.67	0	0.00	0	0.00
ประถมศึกษาปีที่ 3	43	32	74.42	10	23.26	1	2.33	0	0.00
ประถมศึกษาปีที่ 4	64	19	29.68	44	68.75	1	1.56	0	0.00
ประถมศึกษาปีที่ 5	48	12	25.00	34	70.83	2	4.16	0	0.00
ประถมศึกษาปีที่ 6	43	10	23.25	30	69.76	3	6.97	0	0.00
รวม/เฉลี่ยร้อยละ	281	138	49.11	135	48.04	8	22.48	0	0.00

ตารางแสดงผลงานดีเด่นของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และนักเรียน

ที่	ประเภท	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล
1	สถานศึกษา	ได้รับการประกันคุณภาพภายนอก (พ.ศ.2564-2568การศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
		ได้รับการประเมินโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 2 ดาว	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4
		ได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับประถมศึกษาตอนต้นการแข่งขันวาดภาพศิลปะเยาวชน ชั่วศิลปะครั้งที่ 1	สำนักงานจังหวัดเชียงราย
		ได้รับรางวัลรองชนะเลิศการนิเทศภายในที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และเป็นแบบอย่างได้ระดับดีเด่น	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

ที่	ประเภท	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล
		ได้รับรางวัลระดับดีมากโครงการ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และธรรมภิบาล ในสถานศึกษา โครงการโรงเรียนสุจริต	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 4
		ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การประกวดสวดมนต์หมู่ สรรเสริญ พระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ ประเภททีมหญิง 5 คน	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด เชียงราย
		ได้รับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ประจำปี 2565 ระดับเขต พื้นที่การศึกษาประเภทโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดกลาง ระดับ ดีเด่น	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 4
		ได้รางวัลโรงเรียนแห่งความสุข สะอาด ปลอดภัย น่าอยู่ (Happy school) ประจำปีการศึกษา 2564 ระดับดีเยี่ยม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 4
		ได้รับรางวัลสถานศึกษาปลอดภัย ประจำปี 2564 เกียรติบัตร ระดับดีเด่น ปีที่ 1	กรมสวัสดิการและคุ้มครอง แรงงาน
2	ผู้บริหาร		
	นางขวัญจิรา จำปา	ได้รับรางวัล คนดีคนเก่งสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงรายเขต 4 ตามโครงการยกย่อง เชิดชูเกียรติข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงรายเขต 4
	ครูผู้สอน		
3	นางสาวนิตา ถิ่นจอม	ได้รับคัดเลือกให้เป็นต้นแบบ ห้องเรียนคุณภาพระดับโรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

ที่	ประเภท	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล
		ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดินชั้น พื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของ แผ่นดิน	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน
		ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดินชั้น พื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของ แผ่นดิน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
		ได้รับรางวัลคนดีคนเก่ง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงรายเขต 4	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
4	นางสาวขวัญแก้ว กองสุข	ได้รับคัดเลือกให้เป็นแม่พิมพ์ ตัวอย่างระดับพื้นที่อำเภอเทิง (Cluster)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
5	นางจินตนา ขรรค์ชัย	ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดินชั้น พื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของ แผ่นดิน	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน
		ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดินชั้น พื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของ แผ่นดิน	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน
		ได้รับรางวัล คนดีคนเก่งสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงรายเขต 4 ตามโครงการยกย่อง เชิดชูเกียรติข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
6	นางวศินี จันทาพูน	ครูผู้ฝึกสอนการประกวด สวดมนต์หมู่ สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะประเภททีมหญิง 5 คน	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด เชียงราย
		ครูผู้สอนคณิตศาสตร์นักเรียนได้ คะแนนสอบ O-net ปีการศึกษา 2564 ได้คะแนน 100 คะแนนเต็ม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
7	นางอัญญา บุญแสนไชย	ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดิน (ครูชน คนคุณธรรม ชั้นที่ 5 โครงการ	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน

ที่	ประเภท	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล
		เครือข่ายครูดีของแผ่นดิน	
		ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดินขั้นพื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน
8	นางสาวธัญญาลักษณ์ จิตตา	ได้รับรางวัลคนดีคนเก่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ตามโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
9	นางสาวกัญติวีร์ เมืองอินทร์	ได้รับรางวัลคนดีคนเก่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ตามโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
10	นางดารารัตน์ อินตะสิน	ได้รับรางวัลคนดีคนเก่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ตามโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
11	นางภคพร สันธิ	ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดินขั้นพื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน
12	นางเนาวรัตน์ พิพัฒน์นอก	ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดินขั้นพื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน
		ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดิน (ครูชนคนคุณธรรมชั้นที่ 5 โครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน)	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน
14	นางสาวมนต์ธิดา ตามัย	ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดินขั้นพื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน
15	นางสาวอาทิตย์ยา วงศ์ใหญ่	ได้รับรางวัลคนดีคนเก่งสำนักงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ที่	ประเภท	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล
		เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงรายเขต 4 ตามโครงการยกย่อง เชิดชูเกียรติข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
		ได้รับคัดเลือกเป็นยุวกาชาดดีเด่น ประจำปี 2564 ประเภทครูผู้สอน กิจกรรมยุวกาชาด ระดับ 1	ยุวกาชาดจังหวัดเชียงราย
		ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดินชั้น พื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของ แผ่นดิน	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน
		รางวัลครูดีไม่มีอบายมุข ประจำปีการศึกษา 2563	สพฐ.ร่วมกับ สสส.
	นักเรียน		
16	เด็กหญิงจิรกาญจน์ ปานบัวคำ	ได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับประถมศึกษาตอนต้นการ แข่งขันวาดภาพศิลปะเยาวชนชาว ศิลปะครั้งที่ 1	สำนักงานจังหวัดเชียงราย
17	เด็กชายจอมทัพ มาลารัตน์	ได้รับคัดเลือก เข้าโครงการพัฒนา อัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์	สถาบันส่งเสริมการสอน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
18	เด็กชายจอมทัพ มาลารัตน์	ได้รับเกียรติบัตรนักเรียนได้คะแนน สอบ O-net ปีการศึกษา 2564 ได้ คะแนน 100 คะแนนเต็ม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
19	เด็กชายวชิรวิทย์ เขื่อนแก้ว	ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ในการแข่งขันคณิตคิดเร็ว ระดับประเทศ	สถาบันพัฒนาอัจฉริยภาพเด็ก
20	เด็กหญิงปาริสรา วงศ์วุฒิ	ได้รับรางวัลวันชมเชยอันดับ2 ประกวดสวดมนต์สรรเสริญพระ รัตนตรัยทำนองสรภัญญะประเภท ทีมหญิง 5 คน	ระดับภาคสงฆ์
21	เด็กหญิงเมธาพร บุญแสนไชย	ได้รับรางวัลวันชมเชยอันดับ2 ประกวดสวดมนต์สรรเสริญพระ รัตนตรัยทำนองสรภัญญะประเภท	ระดับภาคสงฆ์

ที่	ประเภท	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล
		ทีมหญิง 5 คน	
20	เด็กหญิงณัฐลัญช์ เมืองมี	ได้รับรางวัลวันชมเชยอันดับ2 ประกวดสวดมนต์สรรเสริญพระ รัตนตรัยทำนองสรภัญญะประเภท ทีมหญิง 5 คน	ระดับภาคสงฆ์
21	เด็กหญิงพรรณารายณ์ แก้วมา	ได้รับรางวัลวันชมเชยอันดับ2 ประกวดสวดมนต์สรรเสริญพระ รัตนตรัยทำนองสรภัญญะประเภท ทีมหญิง 5 คน	ระดับภาคสงฆ์
22	เด็กหญิงฉัตรรัตน์ พิงเร็ว	ได้รับรางวัลวันชมเชยอันดับ2 ประกวดสวดมนต์สรรเสริญพระ รัตนตรัยทำนองสรภัญญะประเภท ทีมหญิง 5 คน	ระดับภาคสงฆ์
23	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1จำนวน 19 คน	เกียรติบัตรเด็กดีของแผ่นดิน ปีการศึกษา 2564	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน
24	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2จำนวน 19 คน	เกียรติบัตรเด็กดีของแผ่นดิน ปีการศึกษา 2564	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน
25	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/2จำนวน 9 คน	เกียรติบัตรเด็กดีของแผ่นดิน ปีการศึกษา 2564	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน
26	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1จำนวน 21 คน	เกียรติบัตรเด็กดีของแผ่นดิน ปีการศึกษา 2564	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน
27	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2จำนวน 21 คน	เกียรติบัตรเด็กดีของแผ่นดิน ปีการศึกษา 2564	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน
28	นักเรียนชั้นอนุบาล 3 จำนวน 24 คน	เกียรติบัตรเด็กดีของแผ่นดิน ปีการศึกษา 2564	มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน

1. สถานศึกษา

โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ได้รับการประกันคุณภาพภายนอก(พ.ศ.2564-2568 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) การศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (เอกสารอ้างอิงเพิ่มเติมในตารางลำดับที่ 7

โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ได้รับการประเมินโรงเรียน คุณธรรมสพฐระดับ 2 ดาว ตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ตามแนวทางมูลนิธิยุวสถิรคุณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 (เอกสารอ้างอิงเพิ่มเติมในตารางลำดับที่ 26

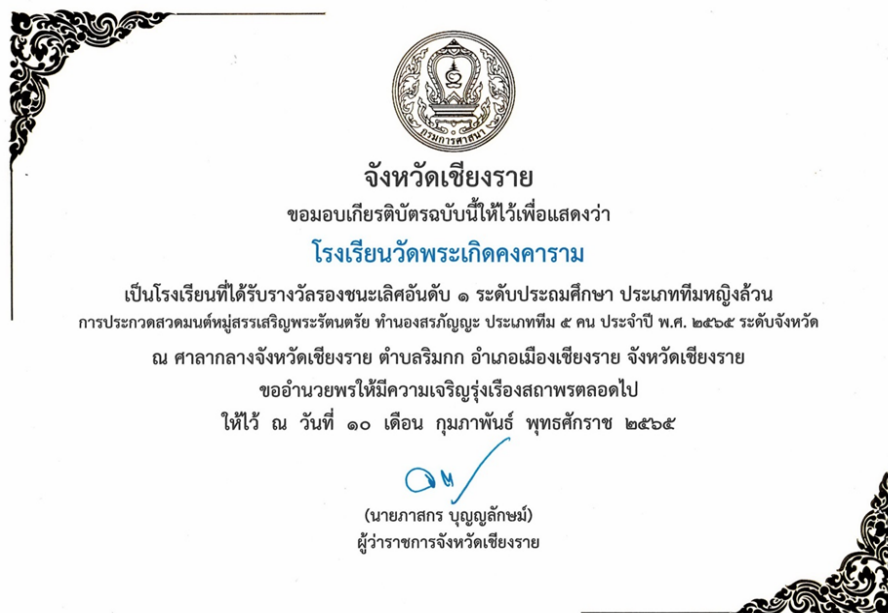
โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับประถมศึกษาตอนต้น การแข่งขันวาดภาพศิลปะเยาวชนวัยศิลปะครั้งที่ 1 สำนักงานจังหวัดเชียงราย

โรงเรียนวัดพระเกิดคองคาราม ได้รับรางวัลรองชนะเลิศการนิเทศภายใน
 ที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศและเป็นแบบอย่างได้ระดับดีเด่น
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 (เอกสารอ้างอิงเพิ่มเติมในตารางลำดับที่ 2

โรงเรียนวัดพระเกิดคองคาราม ได้รับรางวัลระดับดีมากโครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม
 และธรรมาภิบาล ในสถานศึกษา โครงการโรงเรียนสุจริต
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การประกวดสวดมนต์หมู่
 สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะประเภททีมหญิง 5 คน สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย
 (เอกสารอ้างอิงเพิ่มเติมในตารางลำดับที่ 9)

โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ได้รับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2565 ระดับ
 เขตพื้นที่การศึกษาประเภทโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ระดับ ดีเด่น
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 (เอกสารอ้างอิงเพิ่มเติมในตารางลำดับที่ 35)

ผู้บริหาร

นางขวัญจิรา จำปา ได้รับรางวัล คนดีคนเก่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ตามโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4

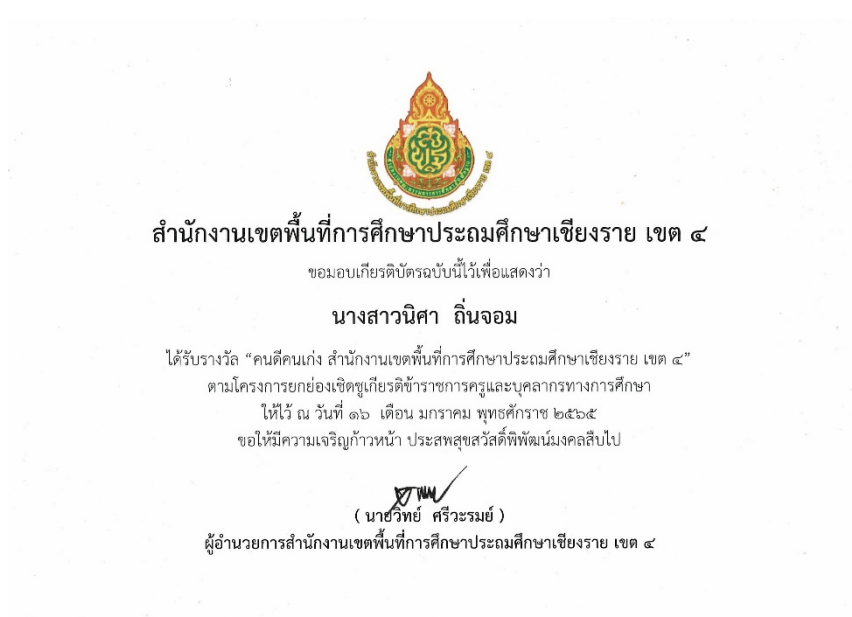
2. ครูผู้สอน

นางสาวนิตา ถิ่นจอม ได้รับคัดเลือกให้เป็นต้นแบบห้องเรียนคุณภาพระดับโรงเรียน โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

นางสาวนิตา ถิ่นจอม ได้รับรางวัลครูดีเด่นของแผ่นดินขั้นพื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน
มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน

นางสาวนิตา ถิ่นจอม ได้รับรางวัล คนดีคนเก่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 4 ตามโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

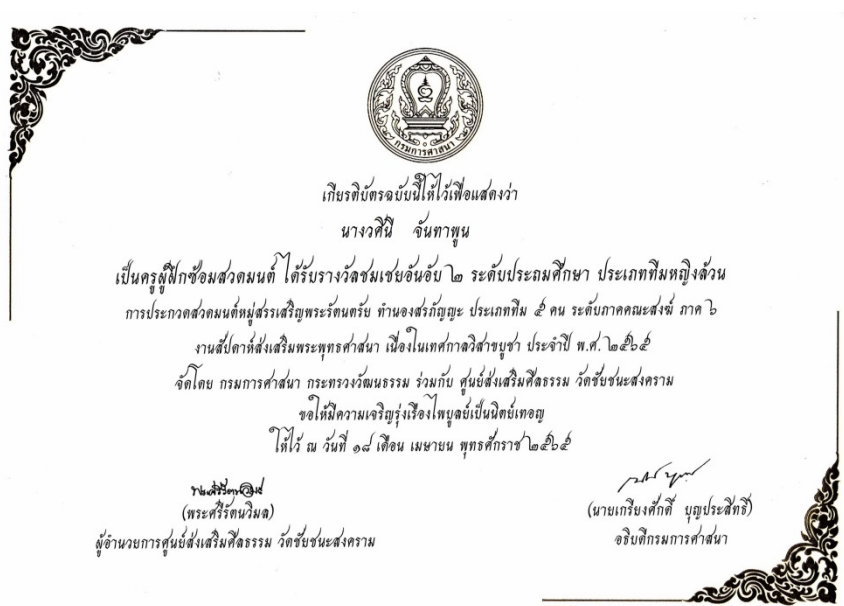
นางสาวขวัญแก้ว กองสุข ได้รับคัดเลือกให้เป็นแม่พิมพ์ตัวอย่างระดับพื้นที่อำเภอเทิง (Cluster) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

นางจินตนา ขรรค์ชัย ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดินขั้นพื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน

นางจินตนา ขรรค์ชัย ได้รับรางวัล คนดีคนเก่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ตามโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

นางวศินี จันทาทุน ครูผู้ฝึกสอนการประกวดสวดมนต์หมู่ สร้อยพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ ประเภททีมหญิง 5 คน สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย

นางอัญญา บุญแสนไชย ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดิน (ครูชนคนคุณธรรม ชั้นที่ 5
โครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน

นางอัญญา บุญแสนไชย ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดินขั้นพื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน
มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน

นางสาวธัญญาลักษณ์ จิตธา ได้รับรางวัลคนดีคนเก่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ตามโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

นางสาวกัญตวีร์ เมืองอินทร์ ได้รับรางวัลคนดีคนเก่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ตามโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

นางดารารัตน์ อินทะสิน ได้รับรางวัลคนดีคนเก่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ตามโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

นางกชพร สันธิ ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดินขั้นพื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน

นางเนาวรัตน์ พิวัฒน์นอก ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดินขั้นพื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน
มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน

นางเนาวรัตน์ พิวัฒน์นอก ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดิน (ครูชนคนคุณธรรม ชั้นที่ 5
โครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน

นางสาวอาทิตยา วงศ์ใหญ่ ได้รับรางวัลคนดีคนเก่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ตามโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

นางสาวอาทิตยา วงศ์ใหญ่ ได้รับคัดเลือกเป็นยุวกาชาดดีเด่นประจำปี 2564 ประเภทครูผู้สอน กิจกรรมยุวกาชาด ระดับ 1 ยุวกาชาดจังหวัดเชียงราย

นางสาวอาทิตย์ยา วงศ์ใหญ่ ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดินขั้นพื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน
มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน

นางสาวอาทิตย์ยา วงศ์ใหญ่ ได้รับรางวัล ครูดีไม่มีอบายมุข ประจำปีการศึกษา 2563

3. นักเรียน

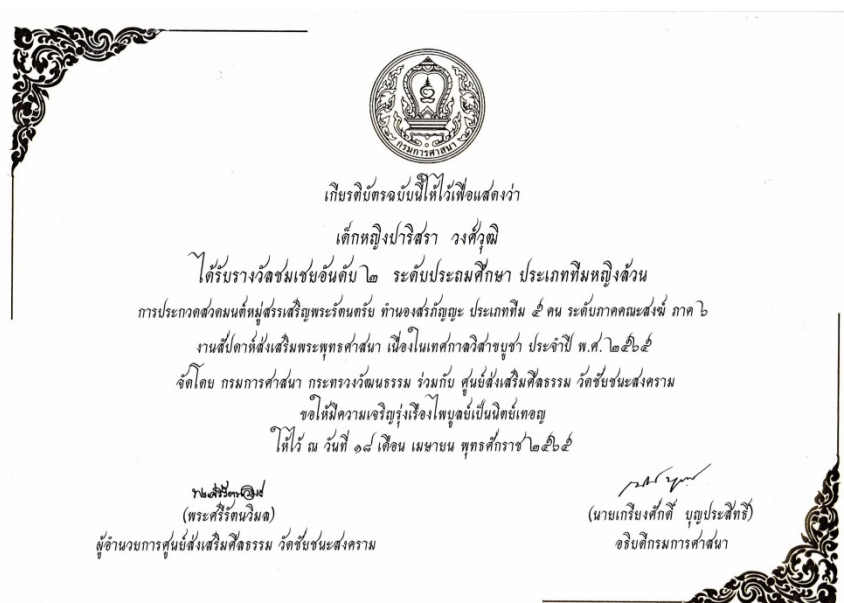
เด็กหญิงจิรกาญจน์ ปานบัวคำ ได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับประถมศึกษาตอนต้นการแข่งขันวาดภาพศิลปะเยาวชนชาวศิลปะครั้งที่ 1 สำนักงานจังหวัดเชียงราย

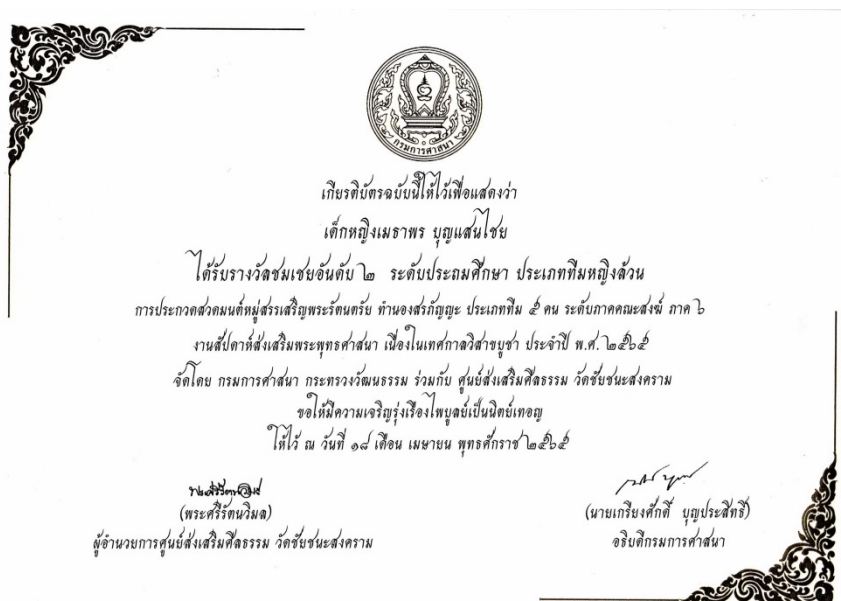
เด็กชายจอมทัฬ มาลารัตน์ ได้รับคัดเลือก เข้าโครงการพัฒนาอัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

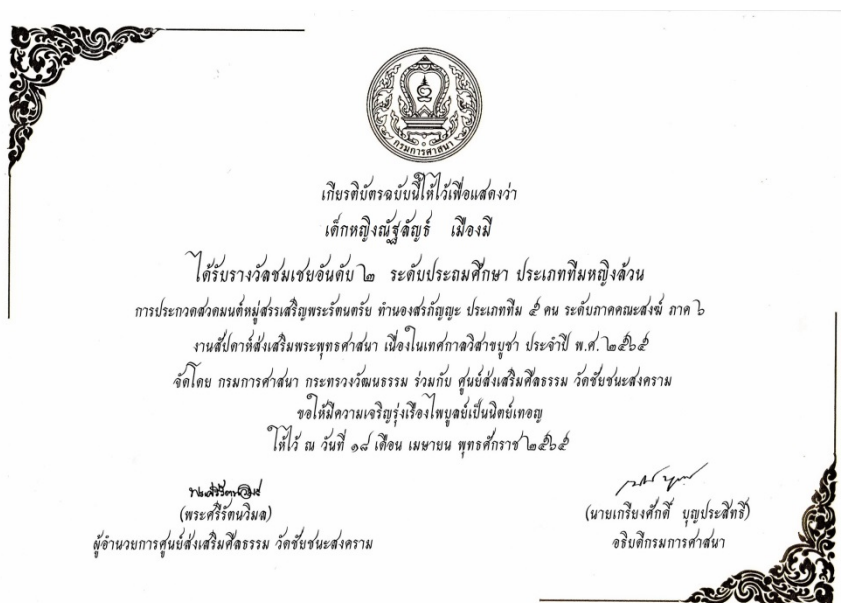
เด็กชายชริวิทย์ เชื้อนแก้ว ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ในการแข่งขันคณิตคิดเร็วระดับประเทศ สถาบันพัฒนาอัจฉริยภาพเด็ก

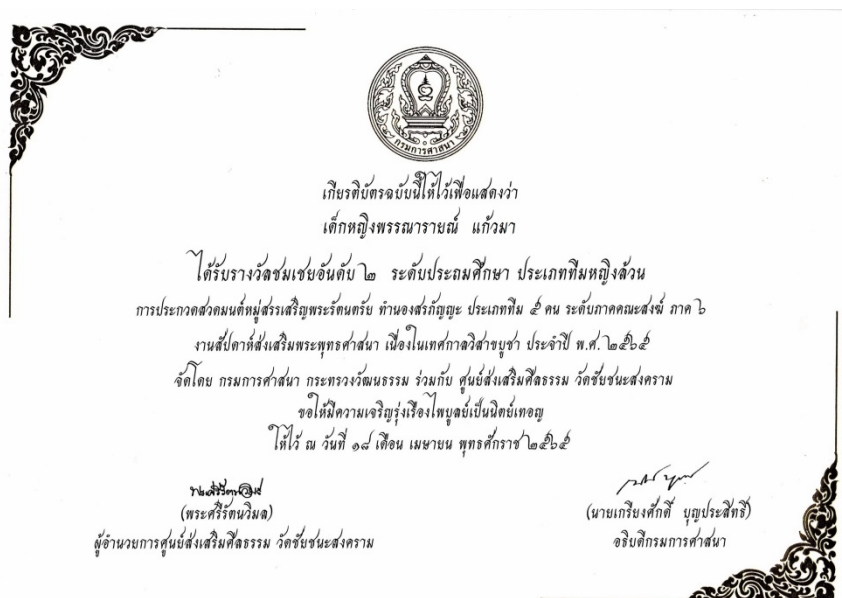
เด็กหญิงปาริสรา วงศ์วุฒิ ได้รับรางวัลชมเชยอันดับ 2 ประกวดสวนคนต้นผู้สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ ประเภททีมหญิง 5 คน สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย

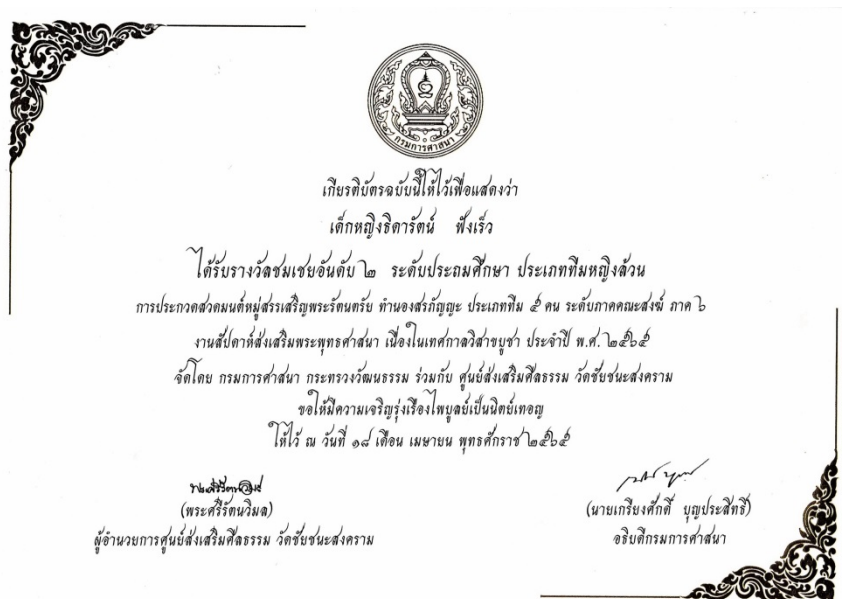
เด็กหญิงเมธาพร บุญแสนไชย ได้รับรางวัลชมเชยอันดับ 2 ประกวดสวดมนต์สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนอง
สรภัญญะประเภททีมหญิง 5 คน
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย

เด็กหญิงณัฐธัญย์ เมืองมี ได้รับรางวัลชมเชยอันดับ 2 ประกวดสวดมนต์สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ
ประเภททีมหญิง 5 คน
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย

เด็กหญิงพรณารายณ์ แก้วมา ได้รับรางวัลชมเชยอันดับ 2 ประกวดสวดมนต์สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนอง
สรภัญญะประเภททีมหญิง 5 คน
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย

เด็กหญิงธิดารัตน์ ฟิงเรว ได้รับรางวัลชมเชยอันดับ 2 ประกวดสวดมนต์สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ
ประเภททีมหญิง 5 คน ระดับภาคสงฆ์

12.5 เผยแพร่และขยายผลงานให้กับบุคลากรหน่วยงานต่าง ๆ โดยการจัดนิทรรศการแสดงผลงาน หรือ กลุ่มไลน์กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา กลุ่มไลน์สำนักงานเขตพื้นที่ กลุ่มโรงเรียน

12. ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1. ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.1 ควรวิเคราะห์และพัฒนาวิธีการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนและเลือกกิจกรรม ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพบริบทและสถานการณ์การเปลี่ยนในศตวรรษที่ 21และโลกอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียน เพื่อความยั่งยืนและรองรับการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(นางขวัญจิรา จำปา

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

บรรณานุกรม

- กระทรวงสาธารณสุข.(2562)คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1 - ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6) พิมพ์ครั้งที่ 2. กรมสุขภาพจิต : สถาบันราชานุกูล. 2551.
- กรชนก เลิศรุ่งเรืองชัย. (2553). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนหนองหญ้าไซวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กรมสุขภาพจิต. (2552). คู่มือครูที่ปรึกษากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : ยูเรนส์อิม. (2557). คู่มือดูแลสุขภาพจิตเด็กวัยเรียนสำหรับครู. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2552). คู่มือครูสำหรับช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิต. นนทบุรี : กระทรวงสาธารณสุข.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : บুক พอยท์.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย. (2557). *พื้นฐานการจัดการการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2547. *รายงานการวิจัย เรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผน สกศ.
- สมเดช สีแสง. (2547. *คู่มือการบริหารโรงเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ*. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมายและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู.
- สมยศ นาวิการ. (2545. *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2552).ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา .

ภาคผนวก
เอกสารอ้างอิง/รูปภาพเพิ่มเติม

QR CODE เอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

แหล่งอ้างอิง	QR CODE	แหล่งอ้างอิง	QR CODE
1.รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)		2.รายงานเสนอรูปแบบการนิเทศภายในที่ประสบผลสำเร็จเป็นแบบอย่างได้	
3.รายงานผลการทดสอบความสามารถขั้นพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT)		4.นวัตกรรมสร้างคนดีให้แผ่นดิน ประเภทครูดีของแผ่นดินขั้นที่ 5 โครงการขยับสร้างชีวิต มีจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม	
5.รายงานผลการประเมินความสามารถด้านการอ่าน (RT)		6.Facebook โรงเรียน	
7.รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก : ผลการประเมิน SAR ภายใต้อาณัติของ COVID – 19 การศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน		8.เกียรติบัตรรางวัลครูและบุคลากรทางการศึกษา	
9.เกียรติบัตรรางวัลรองชนะเลิศอันดับ1 การประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะประเภททีมหญิง 5 คน ระดับจังหวัด		10.เกียรติบัตรการอบรมพัฒนาตนเองของคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา	
11.เกียรติบัตรนักเรียน		12.วารสารประชาสัมพันธ์โรงเรียนวัดพระเกิดสงคราม	

แหล่งอ้างอิง	QR CODE	แหล่งอ้างอิง	QR CODE
13.ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(Professional Learning Community: PLC)		14.เกียรติบัตร/รูปภาพ ระดับปฐมวัยประจำปี การศึกษา2564 โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม	
15.PLC Log Book (Professional Learning Community: PLC)		16.ประมวลภาพกิจกรรม การเรียนการสอน ระดับชั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม	
17.SAR คณะครูโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม		18. 1 ห้องเรียน 1 คุณธรรม	
19.นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี เด็กดีวัดพระเกิดคงคาราม จริยธรรมงามจากเสียงเพลง		20.แบบสรุปผลการประเมิน สมรรถนะนักเรียนประจำปี การศึกษา 2562	
21.นวัตกรรม “๓ ประสานสู่สถานการณ์ โควิด-๑๙”		22.แบบสรุปผลการประเมิน สมรรถนะนักเรียนประจำปี การศึกษา 2563	
23.แบบรายงานผลการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้		24.แบบสรุปผลการประเมิน สมรรถนะนักเรียนประจำปี การศึกษา 2564	

แหล่งอ้างอิง	QR CODE	แหล่งอ้างอิง	QR CODE
25.รายงานผลการจัดกิจกรรมการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว		26.รายงานผลการจัดกิจกรรมการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ระดับ 2 ดาว	
27.รายงานการประเมินโรงเรียนแห่งความสุข สะอาด ปลอดภัย นำยล (Happy school		28. PKS MODEL เสริมสร้างคุณธรรม นำความรู้ คู่ความพอเพียง	
29.โครงการจริยคุณ กิจกรรม พระเกิดคงคาราม เมื่อยามแสง สว่างเกิดตรงกลางใจ		30.กิจกรรมคืนคุณธรรมสู่ห้องเรียน (1 ห้องเรียน 1 คุณธรรม	
31.กิจกรรมครอบครัวคุณธรรม		32.“10,000 ครูชนคนคุณธรรม” ประจำปีการศึกษา 2565 ครูเนาวรัตน์ พิพัฒน์นอก	
33.“10,000 ครูชนคนคุณธรรม” ประจำปีการศึกษา 2565 ครุมนต์ธิดา ตามัย		34.“10,000 ครูชนคนคุณธรรม” ประจำปีการศึกษา 2565 ครูอาทิตยา วงศ์ใหญ่	
35.รายงานผลการบริหารจัดการและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน			

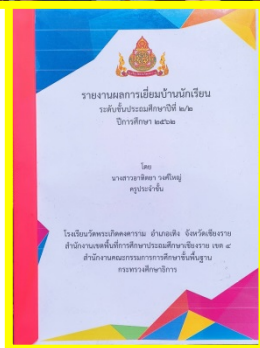
มาตรการรักษาความปลอดภัย การดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียน

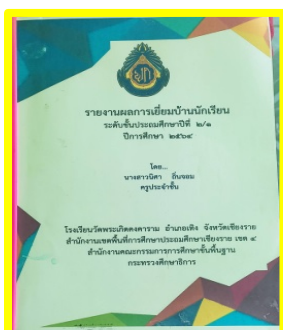
มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ดูแลช่วยเหลือนักเรียน / ครูคัดกรองนักเรียน/เยี่ยมบ้านนักเรียน/พบปะนักเรียน

สรุปผลการเยี่ยมบ้านนักเรียน

สรุปผลการเยี่ยมบ้านนักเรียนออนไลน์

ดูแลความปลอดภัย

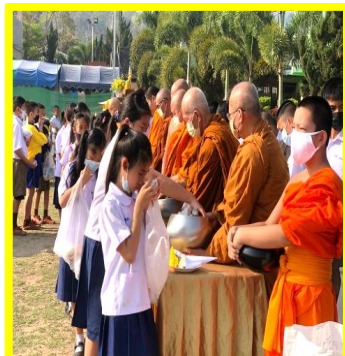
ความปลอดภัย ที่จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน / มอบทุนการศึกษา / สอนซ่อมเสริม / อาหารกลางวัน/อาหารเสริม(นม)

การพัฒนาทักษะชีวิต/คุณลักษณะที่พึงประสงค์

คู่มือความร่วมมือของภาคีเครือข่ายโรงพยาบาลเทิง ตรวจสอบสุขภาพนักเรียน

		แบบรายงานสถานการณ์สุขภาพนักเรียนในโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ																												
		โรงเรียนวัดพระเกิดสงคราม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔																												
ลำดับ	ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนทั้งหมด (คน)	สถานการณ์ภาวะการเจริญเติบโตในนักเรียน																		นร.ที่มีส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วน*	สมส่วนคิดเป็นร้อยละ								
			ซึ่ง นน. /		ตามเกณฑ์ นน./อายุ (คน)						ตามเกณฑ์ ส่วนสูง/อายุ (คน)						ตามเกณฑ์ น้ำหนัก/ส่วนสูง (คน)													
			คน	ร้อยละ	นน.ตามเกณฑ์	นน.ค่อนข้างมาก+มากเกินเกณฑ์	ค่อนข้างน้อย+น้อยกว่าเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างเตี้ย+เตี้ย	สมส่วน	ท้วม	อ้วน+เริ่มอ้วน	ค่อนข้างผอม+ผอม	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย			หญิง	ชาย	หญิง					
๑	ปีการศึกษา ๒๕๖๒	๒๕๕	๒๕๕	๑๐๐	๑๐๑	๑๑๒	๔๘	๑๖	๘	๑๐	๑๕	๙	๑๒	๗	๑๒๓	๑๑๘	๗	๔	๙๓	๑๐๗	๑๓	๗	๓๕	๗	๑๖	๑๗	๙๓	๑๐๗	๕๖.๕๐	๕๓.๕๐
๒	ปีการศึกษา ๒๕๖๓	๓๑๐	๓๑๐	๑๐๐	๙๙	๑๑๓	๕๗	๒๓	๙	๙	๑๔	๑๑	๒๐	๑๐	๑๒๖	๑๑๘	๖	๖	๙๘	๑๐๙	๑๓	๖	๕๓	๑๕	๑๑	๑๕	๙๘	๑๐๙	๕๗.๓๔	๕๒.๖๖
๓	ปีการศึกษา ๒๕๖๔	๓๒๓	๓๒๓	๑๐๐	๑๐๔	๑๑๖	๖๙	๑๖	๗	๑๐	๒๒	๑๒	๑๖	๑๑	๑๓๙	๑๓๔	๔	๕	๑๐๗	๑๐๕	๕	๕๘	๑๐	๑๑	๒๒	๑๐๗	๑๐๕	๕๐.๔๗	๔๙.๕๓	
รวมทั้งหมด		๙๒๘	๙๒๘	๓๐๐	๓๐๕	๓๓๑	๑๑๔	๕๕	๒๔	๒๙	๕๑	๓๒	๔๔	๒๘	๓๘๗	๓๕๐	๑๗	๑๕	๒๙๘	๓๒๑	๔๑	๑๘	๑๒๖	๑๒	๓๘	๒๙๘	๓๒๑	๕๔.๑๔	๕๑.๘๖	

หมายเหตุ :
 รายละเอียด - ** ส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วน : เด็กที่มีการเจริญเติบโต ๓ แบบ คือ ๑.เด็กมีส่วนสูงตามเกณฑ์และมีรูปร่างสมส่วน ๒.เด็กมีส่วนสูงระดับค่อนข้างสูง ส่วน ๓.เด็กมีส่วนสูงระดับสูงกว่าเกณฑ์และมีรูปร่างสมส่วน

* การเจริญเติบโตของเด็กนักเรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๒ เด็กผู้ชายมีร่างกายสมส่วน ร้อยละ ๔๖.๕๐ ส่วนเด็กผู้หญิงมีร่างกายสมส่วน ร้อยละ ๕๓.๕๐
 * การเจริญเติบโตของเด็กนักเรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๓ เด็กผู้ชายมีร่างกายสมส่วน ร้อยละ ๕๗.๓๔ ส่วนเด็กผู้หญิงมีร่างกายสมส่วน ร้อยละ ๕๒.๖๖
 * การเจริญเติบโตของเด็กนักเรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๔ เด็กผู้ชายมีร่างกายสมส่วน ร้อยละ ๕๐.๔๗ ส่วนเด็กผู้หญิงมีร่างกายสมส่วน ร้อยละ ๔๙.๕๓
 ดังนั้น แสดงว่าแต่ละปีการศึกษา เด็กผู้ชายจะมีร่างกายสมส่วนดีขึ้นทุกปี ส่วนเด็กผู้หญิงจะมีร่างกายสมส่วนที่ลดลงทุกปีเช่นกัน

ภาคีเครือข่ายช่วยเหลือโรงเรียน/เทศบาลตำบลเวียง/สพ.ชร.เขต๔/ ตำรวจจราจร/ คุณประพฤติ/ โรงเรียนมัธยม/สถาบันการศึกษา/โลตัส เเทิง

การประชุมความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับภาคีเครือข่าย

